

2017. évi 1. szám

Önkormányzati Hírlevél

Tartalomjegyzék

Jogszábaályfigyelő	2
A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései	6
Beszámoló a Kúria 2015. évi tevékenységéről a jogegység biztosítása és az önkormányzati normakontroll körében	15
Pro publico bono.....	16
Tájékoztató a települési önkormányzat jegyzőjének engedélyezési hatáskörébe tartozó kutak eljárásjogi szabályairól.....	16
Társminisztériumok tájékoztatói és közleményei.....	31
Tájékoztató a jogorvoslati eljárást érintő szabályok, illetve az általános eljárási szabályok módosításáról.....	31
Megjelent az új településképvédelmi törvény	33
Jelentések, tájékoztatók	36
Kiemelkedő közfoglalkoztatási programok elismerése	36
Bővült az önkormányzati tulajdonba került múzeumi és könyvtári épületek száma	37
Egykapus ügyintézés az építésügyben	38
A legkisebb településekre is eljutottak a Gulág-émlékév programjai	39
Pályázati lehetőségek	39
Új pályázatok nyíltak a Pest megyei önkormányzatok és vállalkozások számára	39
250 milliós támogatás az önkormányzati adatszolgáltatások javítására.....	40
Esély Otthon EFOP-1.2.11-16 kódszámú pályázati felhívás	41
Megjelent a munkahelyi bölcsődék létrehozását támogató pályázat	43
Támogatási lehetőség a zöldhulladékok égetésének visszaszorítására	44
Pályázati felhívások tanyás térségek fejlesztésére és jégesőkárra megelőzésére	44
Pályázati hírek.....	45
A tüzelőanyag-pályázattal 180 ezer családnak segítenek	45
2014 óta 43 milliárdot kaptak az adóssághoz konszolidációban nem érintett önkormányzatok ..	46
Közel 400 milliárd forintból fejleszthetik a határ menti településeket.....	47
Csaknem száz kistélepülés nyert támogatást kulturális alapellátásra	48

Jogszábfályfigyelő

BELÜGYI ÁGAZAT

A jogszábfály száma és címe: 2016. évi CXVI. törvény az egyes belügyi tárgyú törvények módosításáról

A jogszábfály lényege: A fegyveres biztonsági őrségről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény módosítása az önkormányzati természetvédelmi őr jogviszonyával kapcsolatban állapít meg szabályokat. A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény módosítása pontosítja a közfoglalkoztatási jogviszony fogalmát.

Hatálybalépés: 2016. november 26. és más időpontok	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2016. évi. 178. szám , 76731. o. (2016. november 18.)
---	---

A jogszábfály száma és címe: 2016. évi CXXI. törvény az egységes elektronikus ügyintézési rendszer kialakításához szükséges egyes törvények módosításáról

A jogszábfály lényege: A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény módosítása tartalmazza az elektronikus ügyintézés és hatósági szolgáltatás új szabályait.

Hatálybalépés: 2016. november 26. és más időpontok	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2016. évi. 178. szám , 76806. o. (2016. november 18.)
---	---

A jogszábfály száma és címe: 49/2016. (XII. 14.) BM rendelet az árvíz- és a belvízvédekezésről szóló 10/1997. (VII. 17.) KHVM rendelet módosításáról

A jogszábfály lényege: A jogszábfály értelmében önkormányzatok esetében a védelmi szakaszokat érintő közigazgatási területre vonatkozóan belvízvédelmi tervet kell készíteni, melyet a polgármesteri hivatalban kell elhelyezni. A módosítás rendelkezik napi jelentés megküldésének valamint összefoglaló jelentés készítésének kötelezettségéről is.

Hatálybalépés: 2016. december 29.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2016. évi. 199. szám , 81838. o. (2016. december 14.)
--	---

A jogszábfály száma és címe: 415/2016. (XII. 14.) Korm. rendelet az anyakönyvi szervek kijelöléséről és az anyakönyvezéshez szükséges képesítési feltételekről

A jogszábfály lényege: A polgármester és jegyző anyakönyvi szakvizsgával vagy jogszábfályban meghatározott képesítéssel, illetve a polgármesteri hivatal és a közös önkormányzati hivatal köztisztviselője a jogszábfályban meghatározott képesítéssel anyakönyvezést láthat el.

Hatálybalépés: 2017. január 2.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2016. évi. 201. szám , 81933. o. (2016. december 14.)
---------------------------------------	---

A jogszabály száma és címe: 2016. évi CLXXXV. törvény a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosításáról

A jogszabály lényege: A törvenymódosítás rendezi a polgármesterek bérét, valamint módosítja az összeférhetetlenségi szabályokat.

Hatálybalépés: 2016. december 28. és 2017. január 1.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2016. évi. 210. szám , 82923. o. (2016. december 20)
---	--

ÉPÍTÉSÜGYI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2016. évi CLXXIV. törvény a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény módosításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály előírásokat tartalmaz közterületen és a közterületről látható magánterületen történő reklámok elhelyezésére vonatkozóan, emellett rendelkezik a településképi bírságról is.

Hatálybalépés: 2017. január 18. és október 1.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2016. évi. 209. szám , 82813. o. (2016. december 19.)
--	---

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 341/2016. (XI. 17.) Korm. rendelet az egyes földügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról

A jogszabály lényege: Az elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlása érdekében az adás-vételi és a haszonbérleti szerződés hirdetményi úton történő közlésére vonatkozó eljárási szabályokról szóló 474/2013. (XII. 12.) Korm. rendelet módosítása feladatot határoz meg a jegyző számára az adás-vételi szerződés hietményi úton történő közzétételével kapcsolatban.

Hatálybalépés: 2016. december 2.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2016. évi. 177. szám , 56599. o. (2016. november 17.)
---	---

IGAZSÁGÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról

A jogszabály lényege: A közigazgatási hatósági eljárásokban alkalmazandó eljárási szabályokat határozza meg.

Hatálybalépés: 2018. január 1.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2016. évi. 200. szám , 81898. o. (2016. december 14.)
---------------------------------------	---

KULTURÁLIS ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 498/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet a közgyűjteményekben őrzött kulturális javak méltányosságból történő birtokba adásának rendjéről és a hasznosításukra vonatkozó szerződésekkel kapcsolatos szabályokról

A jogszabály lényege: Az állami vagy helyi önkormányzati fenntartású közgyűjteményekben őrzött kulturális javaknak törvényben meghatározott hasznosítása céljából történő birtokba adása a kulturális örökség védelméért felelős miniszterhez benyújtott írásbeli kérelemmel kezdeményezhető. A hasznosítási szerződésre vonatkozó részletszabályokat e rendelet határozza meg.

Hatálybalépés: 2016. december 29.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2016. évi. 219. szám , 84622. o. (2016. december 28.)
--	---

MUNKAÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 430/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály tartalmazza a minimálbér, valamint a garantált bérminimumnak a munkavállaló részére megállapítandó alapbér kötelező legkisebb összegét.

Hatálybalépés: 2017. január 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi. 204. szám](#), 82293. o. (2016. december 15.)

A jogszabály száma és címe: 2016. évi CLXXX. törvény a Szociális Munka Napjának munkaszüneti nappá nyilvánításáról

A jogszabály lényege: A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása értelmében a továbbiakban helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletben rendelkezhet arról, hogy a képviselő-testület hivatala köztisztviselője számára a Közszolgálati Tisztviselők Napja, július 1-je, munkaszüneti nap.

Hatálybalépés: 2016. december 16.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi. 210. szám](#), 82890. o. (2016. december 15.)

PÉNZÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 351/2016. (XI. 18.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: A módosítás tartalmazza az egyes bevételek és ráfordítások elszámolásának módját, valamint a számviteli politika tartalmát.

Hatálybalépés: 2016. november 19. és 2017. január 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi. 178. szám](#), 76860. o. (2016. november 18.)

A jogszabály száma és címe: 2016. évi CXXV. törvény az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról

A jogszabály lényege: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosítása változtat a mentesség szabályain, valamint az IFRS-ek szerint készítő vállalkozóra vonatkozó szabályokon.

Hatálybalépés: 2016. november 26.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi 182. szám](#), 77138. o. (2016. november 25.)

A jogszabály száma és címe: 390/2016. (XII. 5.) Korm. rendelet a Modern Városok Program megvalósításáról szóló 250/2016. (VIII. 24.) Korm. rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: A jogszabály meghatározza a Modern Városok Program keretében nyújtott támogatások felhasználásának részletszabályait, az önkormányzatok kötelezettségeit.

Hatálybalépés: 2016. december 6.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi 191. szám](#), 79092. o. (2016. december 5.)

A jogszabály száma és címe: 2016. évi CXLII. törvény az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról

A jogszabály lényege: A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása tartalmazza a kormány engedélyéhez kötött ügyletekre vonatkozó szabályok módosítását. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása likviditási terv készítését írja elő az önkormányzatoknak, emellett módosulnak a bírságra vonatkozó rendelkezések is.

Hatálybalépés: 2016. december 15. és más időpontok

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi 199. szám](#), 81765. o. (2016. december 14.)

A jogszabály száma és címe: 432/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet a költségvetési szervek és az egyházi jogi személyek foglalkoztatottjainak 2017. évi kompenzációjáról

A jogszabály lényege: A költségvetési szervekre és a foglalkoztatotti állományukra kiterjedő kormányrendelet tartalmazza a bérkompenzációra jogosultak körét, annak mértékét. Rendelkezik arról is, hogy a központi költségvetés hozzájárul a helyi önkormányzatok és társulásaik bérkompenzációjához és a kapcsolódó járulékteherhehez.

Hatálybalépés: 2017. január 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi 204. szám](#), 82295. o. (2016. december 15.)

A jogszabály száma és címe: 2016. évi CLXXXII. törvény egyes pénzügyi és gazdasági tárgyú törvények módosításáról

A jogszabály lényege: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény módosítása szerint adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő ingatlanon elhelyezett, a településkép védelméről szóló törvény szerinti reklámhordozó.

Hatálybalépés: 2016. december 21. és más időpontok

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi 210. szám](#), 82896. o. (2016. december 20.)

A jogszabály száma és címe: 462/2016. (XII. 23.) Korm. rendelet a bölcsődében és a mini bölcsődében foglalkoztatott, középfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelők részére 2017. évben kifizetésre kerülő bölcsődei pótlékhoz nyújtott támogatásról

A jogszabály lényege: A bölcsődei pótlékhoz és annak szociális hozzájárulási adójához kapcsolódóan a helyi önkormányzat, az e rendeletben meghatározottak szerint támogatásra jogosult, melyről 2017. december 31-i fordulónappal a költségvetési beszámolójában számol el.

Hatálybalépés: 2016. december 26.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi 216. szám](#), 83791. o. (2016. december 23.)

A jogszabály száma és címe: 499/2016. (XII. 28.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet és egyes kapcsolódó kormányrendeletek módosításáról

A jogszabály lényege: Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet módosítása az újonnan alapított költségvetési szervek szabályzatainak elkészítésére, illetve a helyi önkormányzat költségvetési rendeletében kötelezően szerepeltetendő bevételi előirányzatokra irányul.

Hatálybalépés: 2016. december 29. és 2017. január 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi 219. szám](#), 84625. o. (2016. december 28.)

A jogszabály száma és címe: 60/2016. (XII. 29.) NGM rendelet az egyes önkormányzati adózási és illetékjogi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A jogszabály lényege: Az önkormányzati adóhatóságok által rendszeresíthető bevallási, bejelentési nyomtatványok tartalmáról szóló 35/2008. (XII. 31.) PM rendelet módosítása a helyi iparüzési adóra használandó nyomtatványt tartalmazza. Az önkormányzati adóhatóságok hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartásának, kezelésének, elszámolásának, valamint az önkormányzati adóhatóság adatszolgáltatási

eljárásának szabályairól szóló 37/2015. (XII. 28.) NGM rendelet módosítása a kötelező adatszolgáltatás adattartalmára vonatkozik.

Hatálybalépés: 2017. január 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi 220. szám](#), 86133. o. (2016. december 29.)

A jogszabály száma és címe: 8/2017. (I. 23.) Korm. rendelet a kulturális ágazatban a helyi önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat által foglalkoztatott közalkalmazottak részére 2017-ben kifizetésre kerülő kulturális illetménypótlékhoz kapcsolódó támogatásról

A jogszabály lényege: A Kjt.-ben meghatározott, 2017. január– 2017. november hónapra számfejtésre kerülő kulturális illetménypótlékhoz és annak szociális hozzájárulási adójához kapcsolódóan a helyi önkormányzat támogatásra jogosult, melynek részletszabályait tartalmazza a rendelet.

Hatálybalépés: 2017. január 24.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2017. évi 8. szám](#), 146. o. (2017. január 23.)

SZOCIÁLIS ÉS GYÁMÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2016. évi CLXVI. törvény egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról

A jogszabály lényege: A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény módosítása tartalmazza a házi segítségnyújtásra vonatkozó változásokat.

Hatálybalépés: 2016. december 22. és más időpontok.

Magyar Közlönyben való megjelenés: [2016. évi. 208. szám](#), 82619. o. (2016. december 19.)

Lezárva: 2017. január 10.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

A Kúria helyi önkormányzatokat érintő döntései

Az ügy tárgya: telekadó mértéke

A döntés elvi tartalma: A helyi önkormányzatoknak a telekadó mértékének meghatározása során tekintettel kell lenni a telkek – közművesítettségében, közúton történő megközelíthetőségében rejlő – értékére is.

Az ügy száma: Köf.5021/2016/3.

[Magyar Közlöny 2016/212.](#)

Az indítvány lényege: [2] Az indítványozó szerint az önkormányzat az Ör. vizsgálni kért szabályát nem a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. § c) pontja szerinti helyi sajátosságok figyelembevételével állapította meg. Előadta, hogy lakossági beadványok alapján értesült arról, hogy az Ör. alapján az adóhatóság ugyanazon adómértéket alkalmazza a belterületi, közműves úton megközelíthető, illetve a közművel nem rendelkező, meg nem közelíthető telkek vonatkozásában.

Részlet az indoklásból: [8] Jelen ügyben a Kormányhivatal a helyi sajátosságok figyelembevételének a hiányát kifogásolta. A Kúria – mint ahogy a Kormányhivatal is hivatkozik rá indítványában – több döntésében vizsgálta a Hatv. 6. § c) pontjában foglalt követelményrendszert, és kialakította annak érvényesülésével kapcsolatos gyakorlatát.

Ez a joggyakorlat részben függetleníthető is a Htv. fentebb jelölt rendelkezésétől, hiszen egy jogállami adórendszerben a helyi adók kivetése során értelemszerűen kell figyelembe venni az adózók teherviselő képessége és az önkormányzat gazdálkodási követelményei mellett a helyi sajátosságokat is. Ez utóbbi körben nyilvánvaló például, hogy egy adott szabályozási koncepció keretein belül a nem egyenlő helyzetek egyenlőként való kezelése még nagyobb egyenlőtlenséget teremt, azaz a hátrányos megkülönböztetés tilalma alapján is vizsgálható a szabályozás.

[10] A Kúria rámutatott arra, hogy az önkormányzatnak a telekadó mértékének meghatározása során értékelnie kell az illetékességi területe alá tartozó telkek rendeltetését, azok földrajzi elhelyezkedését, a településre jellemző forgalmi értékeket általában és a településen belüli forgalmi értékekben jelentkező eltéréseket is. Jelen ügyben a Kormányhivatal állította – és az önkormányzat nem cáfolta –, hogy ugyanolyan mértékű adó terheli a közműves és úton megközelíthető telkeket, mint a közművel nem rendelkező és úton meg nem közelíthető telkeket. A Kúria megítélése szerint – mint ahogy az fentebb kifejtésre is került – a helyi sajátosságok figyelembevétele magában foglalja azt, hogy az önkormányzat vegye figyelembe a telkek értékében jelentkező eltéréseket. (A Kúria gyakorlata során találkozott már olyan telekadóról szóló rendelettel, amelyek a különböző övezetekben különböző mértékű telekadót állapítottak meg, így differenciálva a helyi sajátosságok alapján.)

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. § c) pont

Az ügy tárgya: telekadó-rendelet törvényességi felülvizsgálata

A döntés elvi tartalma: A telekadóról szóló szabályozás során a törvényben meghatározott elvek alkalmazása körében igazodni kell ahhoz a szemponthoz, hogy az adómérték az adótárgy telek forgalmi értékéhez képest ne legyen túlzott.

Az ügy száma: [Köf.5024/2016/5.](#)

Az indítvány lényege: [3] Az adózó az Ör. alapján olyan mértékű helyi adó bevallására köteles, ami ellentétes a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvénnyel és az Alaptörvény XXX. cikkével. Ebben a körben hivatkozott a Kúria Önkormányzati Tanácsa több döntésére is. A fentiekre tekintettel egyúttal indítványozta az Ör. 2. § (1)-(2) bekezdésének megsemmisítése iránt a Kúria Önkormányzati Tanácsa előtti eljárás kezdeményezését.

Részlet az indoklásból: [13] A Kúria Önkormányzati Tanácsa – az Alkotmánybíróság határozataira utalással – megállapította, hogy „a vagyoni típusú adók célja az arányos közteherviselés elvének megvalósítása: a vagyonadó alapja minden adóalany vonatkozásában ugyanaz, a vagyontömeg, jelen esetben az ingatlantulajdon. Az adókötelezettség törvényi okból, a tulajdonolt vagyontömegre tekintettel keletkezik.” Ez azt jelenti, hogy a kötelezettség tartalma, mértéke a vagyontömeg értékéhez – amely egyben az adóalany teherviselő képességét is jelenti – igazodó kell legyen. „Ez az alapja a vagyonadók esetében az adózókkal szembeni azonos (önkormányzati) jogalkotói elbánásnak. E megállapítás normatív alapját elsődlegesen az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése adja, e követelményt az önkormányzati jogalkotó esetében ugyanakkor a Htv. 6. § c) pontja közvetíti”.

[19] Az Ör. vitatott rendelkezései ezért ellentétesek a Htv. 6. § c) pontjában foglalt előírásokkal mivel a telekadó mértékének meghatározásakor nincsenek tekintettel a helyi sajátosságokra és az adózóknak a telektulajdonhoz kötődő ésszerű teherviselő képességére. Emellett az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésében foglalt arányosság követelménye sérül. [20] A telekadó-fizetési kötelezettség és a mulasztási bírság is az Ör. 2. § (1)-(2) bekezdésein alapul. Ha a telekadó-fizetési kötelezettség mértékét meghatározó rendelkezések törvényellenesek, akkor értelemszerűen a mulasztási bírság kiszabása is jogszabály-ellenes lesz. Jelen esetben a helyi adóhatóság alkalmazta az Ör. ezen rendelkezéseit.

[22] A Kúria Önkormányzati Tanácsa lefolytatott eljárásában azt állapította meg, hogy az Ör. 2. § megtámadott rendelkezései ellentétesek a Htv. 6. § c) pontjában foglaltakkal, ezért a törvénysértés megállapítása mellett, a Bszi. rendelkezéseire tekintettel a folyamatban lévő perben (perekben) elrendelte azok alkalmazásának tilalmát.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. § c) pont

Az ügy tárgya: települési adóról szóló rendelet törvényességi felülvizsgálata

A döntés elvi tartalma: Túllépi a törvényi kereteket az a települési adóra vonatkozó önkormányzati rendelet, amelynek alanya általánosságban a természetes személy. A helyi adó rendeletnek az adókötelezettség minden feltételére ki kell terjednie, az adókötelezettséget indokolatlanul nem lehet párhuzamos helyi normában szabályozni.

Az ügy száma: Köf.5025/2016/4.

[Magyar Közlöny 2016./210. szám](#)

Az indítvány lényege: [4] Az indítványozó állította, hogy az Ör. adóalanyokra vonatkozó 2. § (1) bekezdés a) pontja ellentétes a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Helyi adó tv.) 1/A. § (1) bekezdésében foglaltakkal, mivel a törvényi felhatalmazásnak a Kúria Köf.5035/2015. számú határozatában értelmezett kereteit túllépve, az adóalanyi körből nem emelte ki a vállalkozókat.

[5] Az indítványozó hivatkozott arra is, hogy a rendelkezések nem értelmezhetőek egyértelműen, nem felelnek meg a magyar nyelv szabályainak. Egyebekben pedig az önkormányzat az Ör. 7. § (3) bekezdésével azonos tárgykört két különböző jogszabályban kíván szabályozni, amivel indokolatlan párhuzamosságot idézett elő.

[6] Az indítványozó arra is hivatkozott, hogy az Ör. 5. § (1) bekezdése és a 7. § (3) bekezdése nem felel meg a vagyoni típusú adókkal szembeni arányos és megkülönböztetés mentes adóztatás követelményének, mivel az Ör. az adófizetési kötelezettséget az adózó igazgatási szempontú lakhatásától tette függővé.

Részlet az indoklásból: [13] A Kúria kifejtette, hogy a helyi szinten bevezethető adók és az adótényállás elemeinek kiszámítható szabályozásával párhuzamosan 2015. január 1-jétől a törvényalkotó felhatalmazta az önkormányzatokat közelebbről meg nem határozott, törvény által nem tilalmazott adók bevezetésére, illetve bármely közteher nélküli adótárgy adóztatására. Az alanyi kör generális korlátozása mellett a Helyi adó tv. nem határozta meg azokat a törvényi kereteket – a lehetséges adótárgyak körét, az adótényállás egyéb elemeit (az adó alapja, mértéke, stb.) –, amelyek között és amelyekre tekintettel az adókötelezettség kivethető. A Helyi adó tv. 1/A. § (2) bekezdésében tételesen rögzített rendelkezések is [1. § (1) bekezdése, a 42/B. §, valamint az eljárási kérdések szabályozására vonatkozó 43. § (3) bekezdése] az adóztatás fentiek szerinti szabadságát szolgálják.

[19] A Kúria eddigi gyakorlata értelmében túlterjeszkedik az önkormányzati szabályozás a Helyi adó tv. 1/A. § (1) bekezdésében foglaltakon akkor, ha nem különböztet az adóalanyok között a törvényi tartalomnak megfelelően. Amennyiben ugyanis a tulajdonos természetes személy egyéni vállalkozóként, mezőgazdasági őstermelőként, avagy jogi személy tagjaként vállalkozási tevékenységet folytat a tulajdonában álló termőföldjén, úgy e tevékenysége kizárja, hogy alanya legyen a települési adónak. A Kúria erre a következtetésre jutott az Ör. 2. § (1) bekezdés a) pontja kapcsán is, mivel e rendelkezés a természetes személyeket minden további megkülönböztetés nélkül, általában jelölte ki az adó alanyának. A szabályozás ezen módja ezért a Helyi adó tv. 1/A. § (1) bekezdés második fordulatába ütközően törvénysértő.

[22] A Kúria gyakorlata értelmében a vagyoni típusú adók esetében az adómérték nem szakadhat el számottevően az adótárgy értékétől. A Kúria megállapította, hogy vagyoni típusú az a települési adó, amelynek tárgya valamely művelési ágba tartozó külterületi földrészlet.

Mivel azonban a jelen esetben az Ör. nem különböztet az adómértékben is megjelenő módon a helyben lakó és a nem helyben lakó adóalanyok között – az adó mértéke a két alanyi körben azonos, ezért a törvénysértés e tekintetben nem volt megállapítható.

[23] Az indítványozó vitatta az Ör. 7. § (2) és (3) bekezdéseinek törvényességét is. Ebben a körben arra hivatkozott, hogy a zárórendeletek a Jat. és az IRM rendelet szabályaiba ütközően jogsértőek.

[26] Az Ör. adókimutatást megelőző bevallást tartalmazó 7. § (2) bekezdésével szemben, a 7. § (3) bekezdése nehezen értelmezhető a magyar nyelv szabályai szerint, valamint a Jat. 2. § (1) bekezdésének és 3. §-ának fényében is. Az Ör. 7. § (3) bekezdése arra utal, hogy az önkormányzat a későbbiekben újabb rendeletet kíván megalkotni az 5. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazhatósága, az alkalmazhatóság feltételei tekintetében.

[27] Ez a jogalkotási technika nem jelent a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalmat.

[30] A kifejtettek értelmében a Kúria megállapította, hogy az Ör. 7. § (3) bekezdése a Jat. 2. § (1) bekezdése, a 3. §-a, valamint az IRM rendelet 2. §-a alapján jogsértő, ezért azt meg kellett semmisíteni.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1/A. §, 52. § 26. pont

Az ügy tárgya: települési adó

A döntés elvi tartalma: A helyi önkormányzatok a helyi adókról szóló törvényben szereplő különböző típusú helyi adókat nem szabályozhat újra települési adó néven. Települési adó formájában a növényzet földterület nagysága szerinti adóztatása valójában a telekadó alapja szerinti adóztatást jelent.

Az ügy száma: Köf.5028/2016/4.

[Magyar Közlöny 2016./185. szám](#)

Az indítvány lényege: [6] A Hatv. 21. §-a alapján a telekméret mint adóalap, a telekadó alapját képezi. Az Ör. 4. §-a ténylegesen nem a területen ültetett növényzetet adóztatja, hanem a növényzettel beültetett területet. Az Ör. szerint tehát az adó alapját a terület nagysága képezi, amelyet alátámaszt az Ör. 5. §-a is.

[8] Az Ör. a telek, mint adótárgy „burkolt” formában történő adóztatását rendelte el, azonban a telek – a Hatv. telekadóról szóló rendelkezései alapján – törvényben meghatározott közteher hatálya alá tartozik, így települési adó alapjaként történő megjelölésére nincs törvényi lehetőség.

Részlet az indoklásból: [19] A települési adót illetően a Hatv. különösebb részletszabályokat nem határoz meg, az önkormányzatoknak nagyfokú szabadságot biztosít. A Hatv. 1/A. § (1) bekezdése értelmében „Az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya. A települési adónak nem lehet alanya állam, önkormányzat, szervezet, továbbá e minőségére tekintettel – vállalkozó [52. § 26. pont].” A Hatv. 1/A. § (2) bekezdése pedig kimondja: „Az e § alapján megállapított települési adóra kizárólag az 1. § (1) bekezdését, a 42/B. §-t és a 43. § (3) bekezdését kell alkalmazni.”

[22] A Kúria rámutatott arra, hogy a Hatv. 1/A. § (2) bekezdését nem lehet úgy értelmezni, hogy a helyi önkormányzat a Hatv.-ben egyébként szereplő, különböző helyi adó típusokat települési adó néven újraszabályozhatja.

[25] A Hatv. 17. §-a szerint adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő telek. E szabályt összevetve a Hatv. 19. § b) pontjával arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a belterületen fekvő tényleges mezőgazdasági művelés alatt álló, az ingatlan-nyilvántartásban

művelés alól kivett területként nyilvántartott, 1 hektárt meg nem haladó nagyságú földterület ugyan adóköteles telek, azonban a Hatv. 19. § b) pontja a törvény erejénél fogva részesíti mentességben.

A Hatv. szerint az adómentesség feltétele a mezőgazdasági művelés, azaz a gazdálkodás, mert ellenkezőleg – ha a terület gyomos – az adómentesség nem terjed ki rá.

[28] A Kúria megítélése, hogy az ellentmondásmentes szabályozás törvényi követelményének az Ör. 4. §-a nem felel meg. Az adózók számára e rendelkezésből nem világos, hogy mi is képezi az települési adó alapját. E rendelkezés az adó alapját a földterületen ültetett növényzet mennyiségével azonosítja, azonban ennek mérőszámát a beültetett terület m^2 kifejezhető nagyságában adja meg, ami nyilvánvaló, hogy nem azonosítható a növényzet mennyiségével (ugyanazon nagyságú területen akár többszörös mennyiségű növényzet is előfordulhat). Ebből következően a norma a címzettek – a jogkereső és jogkövető helyi közösség – számára nem értelmezhető megfelelően az Ör. 4. §-a; a homályos normatartalom a Jat. 2. § (1) bekezdésével ellentétes.

[33] A mennyiségnek a m^2 -ben történő meghatározása – mivel nincs logikai összefüggésben az Ör.-ben meghatározott adóalappal – végső soron a teleknek a méret utáni megadóztatását vonja maga után a gyakorlatban, függetlenül a haszonnövények tényleges mennyiségétől.

[34] A fentiekre tekintettel a Kúria az indítványnak helyt adott, és az Ör. egészét a Bszi. 55. § (2) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1/A. §, 17. §, 19. §, 21. § a) pont

Az ügy tárgya: a fizetési parkolási rendszerre vonatkozó szabályozás

A döntés elvi tartalma: A Bszi. 51.§ (2) bekezdés a) pontja értelmében „az Önkormányzati Tanács az eljárást megszünteti, ha az indítvány benyújtója az indítványt visszavonta.

Az ügy száma: [Köf.5029/2016/6.](#)

Az indítvány lényege: [1] Az indítványozó indítványt nyújtott be a Kúria Önkormányzati Tanácsához, amelyben kezdeményezte a fizető parkolási rendszerről szóló önkormányzati rendelet 10.§ (1) bekezdés fenti rendelkezésének jogszabályba történő ütközésének felülvizsgálatát.

[2] Álláspontja szerint az Ör. 10. § (1) bekezdésének rendelkezése a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 15/C. § (1) bekezdés és a 15/D. § (1) bekezdésébe ütközik.

Részlet az indoklásból: [3] Az indítványozó 2016. szeptember 12-ei beadványában előadta, hogy a felperes fellebbezését visszavonta, majd a 2016. november 30-ai keltezésű végzésével az iratokat visszaküldte az elsőfokú bíróságnak. [4] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy az indítványozó tartalmában a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 51. § (2) bekezdés a) pontja alapján az indítványát visszavonta.

Alkalmazott jogszabályok: A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 51. § (2) bekezdés a) pont

Az ügy tárgya: zárszámadási rendelet megalkotása

A döntés elvi tartalma: A Kúria Önkormányzati Tanácsa megszünteti azt az eljárást, amely törvényen alapuló jogalkotói kötelezettség elmulasztása miatt indult, miután a helyi önkormányzat eleget tesz a törvényen alapuló rendeletalkotási kötelezettségének.

Az ügy száma: [Köm.5031/2016/6.](#)
[Köm.5032/2016/8.](#)

Az indítvány lényege: [1] A Kormányhivatal 2016. július 21-én kelt indítványt nyújtott be a Kúria Önkormányzati Tanácsához, amelyben kezdeményezte törvényen alapuló jogalkotói kötelezettség elmulasztását az Önkormányzata tekintetében, mert nem tett eleget a 2015. évi

zárszámadás elfogadásával kapcsolatos jogalkotási kötelezettségének.

[2] Az indítvány benyújtását követően – 2016. szeptember 6-án megtartott képviselő-testületi ülésen – az önkormányzat elfogadta 4/2016. (IX.06.) számú rendeletét „Az Önkormányzat 2015. évi Zárszámadásáról”.

Részlet az indoklásból: [4] A Bszi. 51. § (2) bekezdés a) pontja szerint az önkormányzati tanács az eljárást megszünteti, ha az indítvány benyújtója az indítványt visszavonta. A Bszi. 58. §-a pedig kimondja, hogy ha a helyi önkormányzat az önkormányzati tanács eljárása során eleget tesz a törvényen alapuló rendeletalkotási kötelezettségének, az önkormányzati tanács az eljárást megszünteti. Az eljárás megszüntetése előtt az önkormányzati tanács határidő tűzésével gondoskodik a fővárosi és megyei kormányhivatal állásfoglalásának beszerzéséről.

[5] A Bszi. fenti rendelkezésire tekintettel a visszavont indítvány alapján a Kúria a törvényen alapuló jogalkotási kötelezettség elmulasztása megállapítására irányuló eljárását megszüntette.

Alkalmazott jogszabályok: A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 51. § (2) bekezdés a) pont és 58. §

Az ügy tárgya: telekadó rendelet törvényességi felülvizsgálata

A döntés elvi tartalma: Törvénysértő a telekadó mértéke – és ezért a perben nem alkalmazható – akkor, ha az a perbeli adótárgy értékéhez viszonyítottan aránytalan.

Az ügy száma: Köf.5033/2016/3.

[Magyar Közlöny 2016./185. szám](#)

Az indítvány lényege: Az Ör. 7. §-a ellentétes a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Helyi adó tv.) 6. § c) pontjában foglaltakkal, mivel a telekadó mértékeként meghatározott 150 forint/m²/év a perbeli adótárgy értékéhez viszonyítottan aránytalan adóterhet jelent az adózó számára.

Részlet az indoklásból: [9] A Helyi adó tv. 6. § c) és d) pontjai az Alaptörvény XV. és XXX. cikkei szerinti, az adózók közötti egyenlőség elvét és a teherbíró képességhez kötött adókötelezettség követelményét közvetítik a vagyoni típusú helyi adó fizetési kötelezettségre vonatkozó szabályok megalkotásakor. A vagyoni típusú helyi adók esetében az adókötelezettség alapját a vagyontárgy és annak értéke jelenti. Az adó mértékének vizsgálatakor az adókötelezettség akkor minősül arányosnak – tesz eleget az Alaptörvény egyenlőségi és teherbíró képességhez kötöttség követelményének –, amennyiben az nem oldódik el számottevően az adóztatott vagyon értékétől.

[10] Az önkormányzat végrehajtási jellegű jogszabályban, az absztrakció meghatározott szintjén alkotja meg a helyi adófizetés kötelezettségének szabályait. A Helyi adó tv. 6. § c) pontja alapján a települési önkormányzatnak az adózók teherbíró képességére, a helyi sajátosságokra és az önkormányzat gazdasági érdekeinek részeként az önkormányzat gazdálkodási követelményeire is figyelemmel kell lennie. Ezért az önkormányzatnak értékelnie kell az illetékességi területe alá tartozó telkek rendeltetését, azok földrajzi elhelyezkedését, a településre jellemző forgalmi értékeket általában és a településen belüli forgalmi értékekben jelentkező eltéréseket is.

[13] A Kúria ebben az esetben azt hangsúlyozza, hogy a bármely telekre kiterjedő, négyzetméterben megállapított, tételes adó miatt az önkormányzatokat fokozottan terheli az adómérték meghatározásakor a mérlegelés kötelezettsége.

Alkalmazott jogszabályok: A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 6. § c) pont, 22. § a) pont

Az ügy tárgya: lakás bérbeadásáról szóló önkormányzati rendelet törvényességi felülvizsgálata

A döntés elvi tartalma: Nem lépi túl a felhatalmazás kereteit az önkormányzat akkor, amikor a törvényi szabályoktól eltérő személyi körre állapít meg jogosultságot.

Az ügy száma: [Köf.5034/2016/7.](#)

Az indítvány lényege: [2] Az indítványozó bíróság az Ör. az 18. § (1) és (2) bekezdésének, a 19. § (1) bekezdésének törvényességi vizsgálatát, megsemmisítését, valamint perbeli alkalmazhatóságának kizárását kérte a Kúria Önkormányzati Tanácsától. Álláspontja értelmében az Ör. hivatkozott rendelkezései olyan feltételeket állítanak a bérleti jog folytatása elé, amelyek túlterjeszkednek a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 32. § (2) és (3) bekezdéseiben foglaltakon annak ellenére, hogy az önkormányzati rendelet nem lehet ellentétes más jogszabállyal.

Részlet az indoklásból: [18] Az Ör. 18. § (2) bekezdése kifejezetten az Ltv. 21. § (2) és 32. § (2) bekezdésétől eltérő személyi körre állapít meg, egyebekben rájuk nézve kedvező rendelkezéseket. Eszerint folytathatják a bérleti jogot mindazok, akiknek a befogadásához és ezzel együtt a bérleti jog folytatásához az önkormányzat bérbeadóként hozzájárult, valamint a meghalt bérlő unokája, testvére, házastársának unokája és élettársa az életvitelszerű lakáshasználat megfelelően hosszú időtartama esetén. Mivel az Ör. 18. § (2) bekezdése nem érinti az Ltv. 21. § (2) és 32. § (2) bekezdése szerinti személyi kör jogait, ezért annak rájuk nézve korlátozó jellege sem volt megállapítható.

[19] Utalni kell továbbá az Ör. 19. § (1) bekezdésére is. Az Ör. 19. § (1) bekezdése értelmében „[n]em lehet a lakás bérbeadására ajánlatot tenni a 18. §-ban meghatározott feltételek fennállása esetén sem, ha a lakásbérleti jog folytatására jogosult lakik a lakásban, illetve szociális bérlet esetén abban az esetben, ha a visszamaradt jogcím nélküli lakáshasználónak – kiskorú esetében szülőjének – bármilyen jogcímen lakása, vagy legalább 1/2-ed hányadban lakástulajdona, illetve haszonélvezete van”.

[20] Az Ör. 19. § (1) bekezdése – az indítványban foglaltaknak megfelelően – korlátozó rendelkezést tartalmaz. Ám nem az Ltv. 21. § (2) és 32. § (2) bekezdése szerinti személyi kör, hanem az Ör. 18. § (2) bekezdése szerinti személyi kör számára. A helyi jogalkotó az Ör. 19. § (1) bekezdésében ugyanis – helyesen és törvényesen – elsőbbséget ad a bérleti jog folytatására az Ltv. alapján jogosultak számára. Másképpen megfogalmazva: csak abban az esetben lehetséges az Ör. 18. §-a szerinti személyi kör számára – az ottani feltételek teljesülése esetén – a lakás bérbeadására ajánlatot tenni, ha nincs a bérleményben visszamaradó – és a törvényi feltételeknek megfelelő házastárs, gyermek, befogadott gyermeknek gyermeke és szülő.

[21] A kifejtettek értelmében a Kúria nem osztotta a bírói kezdeményezést, az Ör. támadott rendelkezéseit törvényesnek ítélte.

Alkalmazott jogszabályok: A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 21. § (2) bekezdése, 32. § (2) bekezdése, 91/A. § 13. pont

Az ügy tárgya: adómentesség megvonása

A döntés elvi tartalma: Az önkormányzati rendeletben biztosított rövid időtartamra szóló, határozott idejű telekadómentesség jogos várományt teremt a helyi adók rendszerében. A jogbiztonság és a jogszabály alkalmazására történő felkészüléshez szükséges kellő idő sérelmét is jelenti – az adómentesség lejártá előtt egy hónapos felkészülési idővel – adót kivetni az eredetileg adómentes időszakra.

Az ügy száma: [Köf.5036/2016/5.](#)

Az indítvány lényege: [1] A felperesi társaság adás-vételi szerződésekkel megszerezte a „kivett ipari park” megjelölésű ingatlanok 1/1 tulajdoni hányadát. A Város Jegyzője, mint elsőfokú hatóság Kiskunmajsa Város Önkormányzatának a helyi adókról szóló 29/2014. (XI.28.) számú rendeletével módosított 6/2012. (II.27.) számú rendeletének (a továbbiakban: Ör.1.) 7-8. §-ai alapján a 2015. évre a telekadó mértékét 0 Ft-ban állapította meg az önkormányzati rendeletben szabályozott adókedvezmény alapján. Az Ör.1. értelmében az ipari park területén 2014. január 1. napját követően megszerzett ingatlanok vonatkozásában a megszerzést követő évtől számított 3 adóév időtartamára adómentesség áll fenn.

[2] Ezt követően a Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotta a helyi adókról szóló 38/2015. (XI.30.) számú önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: Ör.2.), amely 2016. január 1-jén lépett hatályba. Az Ör.2. 7. §-a adóközeteket hozott létre, a 7. § 3. pont szerint III. körzetbe tartoznak a Város közigazgatási területének a rendelet 2. számú mellékleteként „Ipari Park” néven szereplő területén elhelyezkedő telkek.

Részlet az indoklásból: [13] A Kúria megítélése szerint a Jat. 2. § (3) bekezdéséből fakadó jogbiztonság sérelmének a vizsgálatánál nemcsak önmagában az egy hónapos felkészülési időt kell alapul venni, hanem a három adóévre vonatkozó adómenetességi ígérvenyt is. A felperes ugyanis joggal bízhatott abban, hogy a megszerzett ingatlanok vonatkozásában 2018. június 17-éig telekadó mentesség áll fenn. Tehát az Ör.2. alkalmazására történő felkészülési idő vizsgálatakor ebben a kontextusban értékelendő az Ör.2. indítványozó által vizsgálni és megsemmisíteni kért rendelkezése, azaz vizsgálandó probléma az is, hogy a jogszabályváltozás jogos várományt érint-e?

[21] A Kúria megítélése szerint tehát az Ör.2 7. § 3. pontja, 8. § 3. pontja és 2. számú melléklete azért sérti a Jat. 2. § (3) bekezdését, mert olyan telekadó-kötelezettséget állapít meg kizárólag felperes részére, amely vonatkozásban a felperes alappal bízhatott abban, hogy a megszerzését követő három éves időtartamra adómentesség áll fenn. Az Ör.2. jelölt szabályai sértik továbbá a Hatv. 6. § c) és d) pontjaiból, valamint az Alaptörvény XV. és XXX. cikkeiből következő adózók közötti egyenlőség elvét is, mert a látszólag mindenkire vonatkozó szabályok kizárólag felperes részére teremtenek (egyébiránt a bevezetés módjában a Jat.-ot is sértő) adó-kötelezettséget.

[22] A fentiek alapján a Kúria az Ör.2. 7. § 3. pontját, 8. § 3. pontját és 2. számú mellékletét megsemmisítette. Az indítványozó bíróság 2016. január 1-jére visszamenő hatályú megsemmisítést kezdeményezett. A Bszi. 56. § (3) bekezdése szerint az önkormányzati tanács az ex nunc hatályú megsemmisítéstől eltérően is megállapíthatja az önkormányzati rendelet vagy annak rendelkezése hatályvesztését, ha azt a jogbiztonság vagy a rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok különösen fontos érdeke indokolja. Jelen ügyben az ex tunc hatályú megsemmisítést, mind a várományok védelmével összefüggő jogbiztonság, mind pedig a megsemmisített rendelkezések hatálya alá tartozó jogalany érdeke indokolja, ezért a Kúria az indítványnak helyt adott és a törvényellenes rendelkezéseket 2016. január 1-re visszamenő hatállyal megsemmisítette.

Alkalmazott jogszabályok: A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (3) bekezdés, 2. § (4) bekezdés a) és d) pontok

Az ügy tárgya: üzletek éjszakai nyitva tartása

A döntés elvi tartalma: Az üzletek éjszakai nyitva tartásának szabályozása során a helyi önkormányzatok figyelembe vehetik az ott lakók pihenéshez, egészséges környezethez való jogát.

Az ügy száma: [Köf.5037/2016/4](#)

Az indítvány lényege: [1] A Megyei Jogú Város Jogi és Ügyrendi Bizottsága a határozatával elutasította a felperesi társaság által üzemeltetett J.P. elnevezésű vendéglátó üzlet eltérő nyitva tartására irányuló kérelmét. Az elutasítás jogszabályi alapja a Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének a vendéglátó üzletek éjszakai nyitva tartásának rendjéről szóló 16/2012. (IV.26.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) volt. A határozat szerint bár a társasház közgyűlése hozzájárult az abban működő J.P. eltérő nyitva tartásához, de a környező lakóházak tulajdonosai, s néhány üzlettulajdonos egyöntetűen tiltakozott a szórakozóhely éjfél utáni működése ellen.

Részlet az indoklásból: [29] A Kúria megítélése szerint az Ör. 2. § (1) bekezdése a Kertv. 9. § (4) bekezdés ca) pontját nem sérti. Az üzletek éjszakai nyitva tartásával kapcsolatban meg kell különböztetni a kereskedelmi tevékenységek tekintetében alkalmazható, egyedi ügyekben igénybe vehető hatósági eszközöket, és a felhatalmazáson alapuló önkormányzati rendeletalkotást. Megállapítható, hogy az Ör. 2. § (1) bekezdése ellenére a kereskedelmi hatóság Kertv.-ben foglalt szankcionálási lehetősége nem veszett el. Egyrészt vannak olyan üzletek, amelyek az Ör. 1. § a) pontja alapján nem esnek a rendelet hatálya alá, másrészt a kereskedelmi hatóság a 22 órától kezdődő kereskedelmi tevékenységet korlátozhatja, az Ör. 2. § (1) bekezdése a 24 órától kezdődő tevékenységet korlátozza (azaz még ebben az esetben is van külön tere az egyedi hatósági szankciónak), harmadrészt azon üzletek vonatkozásában, amelyeknek a JÜBB engedélyezte az eltérő nyitva tartást, a kereskedelmi hatóság ugyan úgy eljárhat a Kertv. 9. § (4) bekezdés ca) pontja szerint, mint más esetekben. Az Ör. így nem áll ellentétben a Kertv. 9. § (4) bekezdés ca) pontjával.

[37] A Kúria megítélése szerint az Ör. nem ellentétes a 2006/123/EK irányelv 9. § (1) bekezdésével:

a) Az Ör. normatív szabályokat tartalmaz, amely minden, a 24.00 óra és 6.00 óra között nyitva tartani szándékozó üzletre irányadó. Az Ör.-ben a normatív szabályozás szintjén nincs olyan rendelkezés, amely egy vállalkozót, vagy a vállalkozók meghatározható csoportját elzárja ezen tevékenységtől;

b) Az Ör. közérdeken alapul: az Ör. célja a lakosság éjszakai nyugalmanak, pihenésének biztosítása.

c) Az Ör. megfelel az arányosság követelményének is. Mint ahogy az önkormányzat állásfoglalásában kifejtette az Ör. preventív célt szolgál, miután az egyedi esetekben igénybe vehető közigazgatási hatósági út nem adott megfelelő választ az üzletek éjszakai működéséből eredő helyi társadalmi feszültség kezelésére. Tehát az engedélyezési rendszer kényszerítő körülmény alapján került bevezetésre, másrészt az ok szinte szó szerint megegyezik a 2006/123/EK irányelv 9. § (1) bekezdés c) pontjába foglalt azon kritériummal, hogy az „utólagos ellenőrzésre túl későn kerülne sor ahhoz, hogy az valóban hatékony legyen”.

[38] A fentiek alapján a Kúria az Ör. 2. § és 3. § megsemmisítésére irányuló indítványt a Bszi. 55. § (3) bekezdése alapján elutasította.

Alkalmazott jogszabályok:

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 1. § (2) bekezdése

A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény 6. § (1) bekezdése, 6. § (4) bekezdése, 9. § (4) bekezdés ca) pontja

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (1) bekezdése, 2. § (4) bekezdés a), b) és c) pontja

Az ügy tárgya: helyi építési szabályzat vizsgálata

A döntés elvi tartalma: A bíró, az előtte lévő per tárgyalásának felfüggesztése mellett mulasztásban megnyilvánuló törvénysértés megállapítására nem rendelkezik indítványozási joggal.

Az ügy száma: [Köf.5041/2016/4.](#)

Az indítvány lényege: [3] Az indítvány szerint a felperesi építési engedély iránti kérelem benyújtásának időpontjában a HÉSZ a „tömb” és az „utcasor” fogalmakat anélkül használta, hogy ezeket értelmező rendelkezés keretében definiálta volna. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 2. § (1) bekezdése értelmében a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.

[4] Az indítványozó szerint mivel az önkormányzat a HÉSZ-ben értelmező rendelkezést nem alkotott, és utaló szabállyal sem határozta meg az alapul fekvő ügy elbírálása szempontjából jelentőséggel bíró „tömb” és „utcasor” fogalmakat, ezért sérti a Jat. 2. § (1) bekezdését.

Részlet az indoklásból: [9] Az indítvány a HÉSZ valamely rendelkezésének megsemmisítésére irányuló kérelmet – amely az utólagos normakontroll eljárás lényege – nem fogalmaz meg, tartalmában a jogalkotói mulasztás problémáját veti fel amikor az önkormányzati rendeleti definíciót hiányolja.

[10] A törvényből eredő jogalkotói kötelezettség elmulasztásának vizsgálatára indítványozási joggal – az adott ügy tárgyalásának felfüggesztése mellett – a bíró nem rendelkezik. Mulasztásos törvénysértés vizsgálatának indítványozására Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 137. § (1) bekezdése alapján a kormányhivatal jogosult.

[11] A bírói kezdeményezés konkrét normakontroll, amelyben az önkormányzati rendeletnek azt a szövegét kell figyelembe venni, amelyet a bírónak alkalmazni kell az alapul fekvő ügyben. Törvénysértés megállapítása esetén a Kúria a megsemmisítés mellett alkalmazási tilalmat rendel el a Bszi. 56. § (5) bekezdése alapján. Jogi szabályozás hiányára alkalmazási tilalom értelemszerűen nem mondható ki. Tehát a bíró, az előtte lévő per tárgyalásának felfüggesztése mellett mulasztásban megnyilvánuló törvénysértés megállapítására nem rendelkezik indítványozási joggal.

Alkalmazott jogszabályok: A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 48. § (3) bekezdés

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 137. § (1) bekezdés

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály

Beszámoló a Kúria 2015. évi tevékenységéről a jogegység biztosítása és az önkormányzati normakontroll körében

Az Országgyűlés a 32/2016. (XII. 14.) számú határozatával elfogadta a Kúria elnökének beszámolóját a Kúria 2015. évi tevékenységéről a jogegység biztosítása és az önkormányzati normakontroll körében. A Kúria beszámolójában a bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében kifejtett tevékenységét, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének és megsemmisítésének, valamint a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának vizsgálata során szerzett tapasztalatait összegzi.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa 2015. évi tevékenységének ismertetése keretében beszámol arról, hogy a Tanács gyakorlatának markáns eleme volt a közösségi együttélés szabályait meghatározó önkormányzati rendeletek vizsgálata, első alkalommal foglalhatott állást a 2015. január 1-jével hatályba lépett új adónem, a települési adó kérdéskörében, illetve a települési adó mellett több vizsgálat érintette a telekadó, építményadó, kommunális adónemre vonatkozó önkormányzati rendelet.

Az Önkormányzati Tanács gyakorlatának sajátos területe a jogalkotási eljárás szabályainak érvényesítése az önkormányzati rendeletalkotásban. A testület tapasztalata szerint a jogalkotás rendjével összefüggő kérdéseken belül súlyozottan észlelhetők az önkormányzati rendeletek hatályba léptetésével kapcsolatos problémák. Például: az önkormányzati rendelet alkalmazására való felkészüléshez nem biztosította a kellő időt, vagy az önkormányzati rendelet nem tartalmazott hatályba-léptető rendelkezést.

A Kúria elnöke érdekességgént említi, hogy törvényen alapuló jogalkotási kötelezettség megállapítására nem került sor, illetve egy esetben a 2014. évben elrendelt rendeletpótlási eljárást az Önkormányzati Tanács megszüntette, mert az érintett önkormányzat időközben teljesítette jogalkotási kötelezettségét.

A Kúria elnökének beszámolója elérhető az alábbi linken:

<http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK16199.pdf>

(Magyar Közlöny 2016. évi 199. szám)

Pro publico bono

Tájékoztató a települési önkormányzat jegyzőjének engedélyezési hatáskörébe tartozó kutak eljárásjogi szabályairól

Tisztelt Jegyző Asszony/Úr!

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet (továbbiakban: 72/1996. (V. 22.) Korm. r.) 2016. június 15-én hatályba lépett módosítása átalakította a vízgazdálkodással kapcsolatos települési önkormányzat jegyzőjéhez delegált hatósági jogköröket, mely változást hozott a kutak engedélyezésében is. Emellett a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (továbbiakban: Vgtv.) 2016. június 4-i módosítása beiktatta a törvénybe a 29. § (7) bekezdést, amely 2018. december 31-ig mentesíti a vízgazdálkodási bírság kiszabása alól azokat a létesítőket, akik a Vgtv. e módosítása előtt engedély nélkül létesítettek kutat. E jogalkotói intézkedésről különböző médiumokon keresztül értesült a lakosság, így vélhetően a kutak legalizálásának lehetőségével sokan élni kívánnak. Ez a jegyzők felé benyújtandó engedély iránti kérelmek számának növekedését vonhatja maga után.

A közelmúltban a Belügyminisztériumhoz több települési önkormányzat jegyzőjétől is megkeresés érkezett a kutakkal kapcsolatos szabályozás helyes alkalmazását illetően, ezért úgy gondoltuk, hogy a vonatkozó jogszabályok közötti eligazodás megkönnyítése és szakmai segítségnyújtás érdekében tájékoztató anyagot állítunk össze.

Reméljük, hogy e tájékoztatónkkal hasznos segítséget tudunk nyújtani Önnek a kutak engedélyezése során.

Belügyminisztérium
Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság

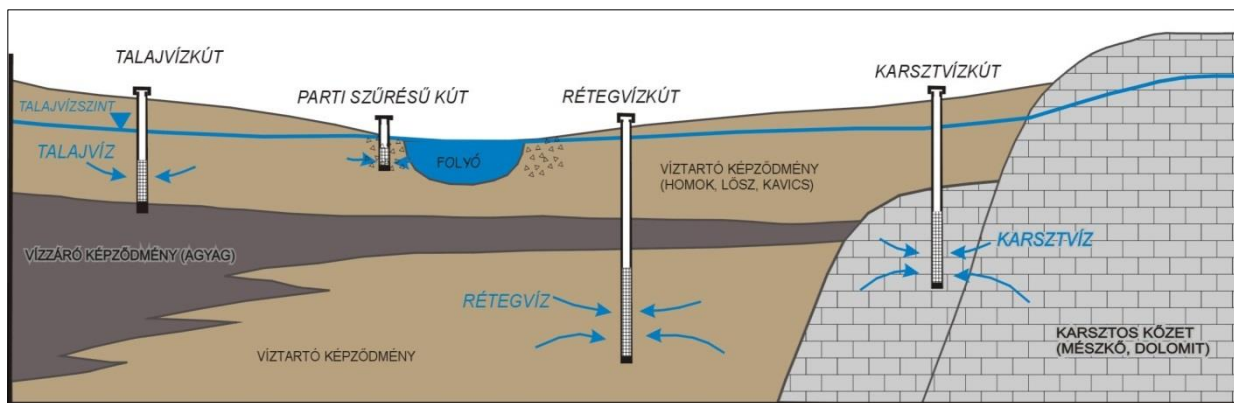
TARTALOM

1. Felszín alatti vízkivétel és hatásai
2. Milyen engedélyt ad ki a jegyző?
3. Mely kutak engedélyezése tartozik a jegyző hatáskörébe?
4. A vízjogi létesítési engedélyezés
5. A vízjogi üzemeltetési engedélyezés
6. A vízjogi fennmaradási engedélyezés
7. A vízjogi megszüntetési engedélyezés
8. A vízgazdálkodási bírság
9. Gyakran ismételt kérdések (GY.I.K.)
10. Vonatkozó jogszabályok listája

1. FELSZÍN ALATTI VÍZKIVÉTEL ÉS HATÁSAI

Magyarország ivóvízellátása 95%-ban felszín alatti vízkészleteinkből történik. A vízkészlet véges természeti erőforrás, melyet csak olyan mértékben szabad igénybe venni, hogy a vízkivétel és a vízutánpótlódás egyensúlya minőségi károsodás nélkül megmaradjon. Ma Magyarországon a fenntartható vízgazdálkodást jelentősen veszélyezteti az engedély nélkül létesített és üzemeltetett kutak nagy száma. Egyes becslések szerint a kutak 80-90%-át építik a szükséges engedélyek és nyilvántartásba vétel nélkül amellet, hogy a szükséges jogosítványokkal nem rendelkező kútfúrók nem kis hányada szakmai felkészültség és megfelelő felszerelés hiányában nem képes szakszerű munka elvégzésére.

A kutak olyan sajátos vízi létesítmények, amelyek az emberi szem elől rejtve nyerik ki a vizet a felszín alól. Az illegálisan készített kutak jellemzően két csoportra oszthatók: egyfelől a háztartási vízigényt kielégítő – ide tartozóan jellemzően a házi kertek locsolási céljára létesített – kutak, másrészt a mezőgazdasági öntözés céljára létesített kutak. E kutak közül a háztartási vízigényt kielégítő talajvízkutak – beleértve a házi ivóvízigény kielégítésére szolgáló sekélymélységű vízilétesítményeket is – tartoznak a jegyző engedélyezési hatáskörébe.

A felszín alatti vizek a víz körforgásának rendkívül fontos elemét képezik. A csapadékvíz egy része a földfelszínre érve beszivárog a földtani közegbe, ott hosszabb-rövidebb időt eltöltve (néhány naptól akár több ezer évig is), lassú áramlással folyamatosan mozogva a megcsapolódási helyeken (pl. források, vízfolyások medrei, feláramlási területek) ismét felszínre bukkan. Felszín alatti víznek nevezünk minden, a föld felszíne alatt a telített zónában elhelyezkedő vizet, amely közvetlen érintkezésben van a földtani közeggel.

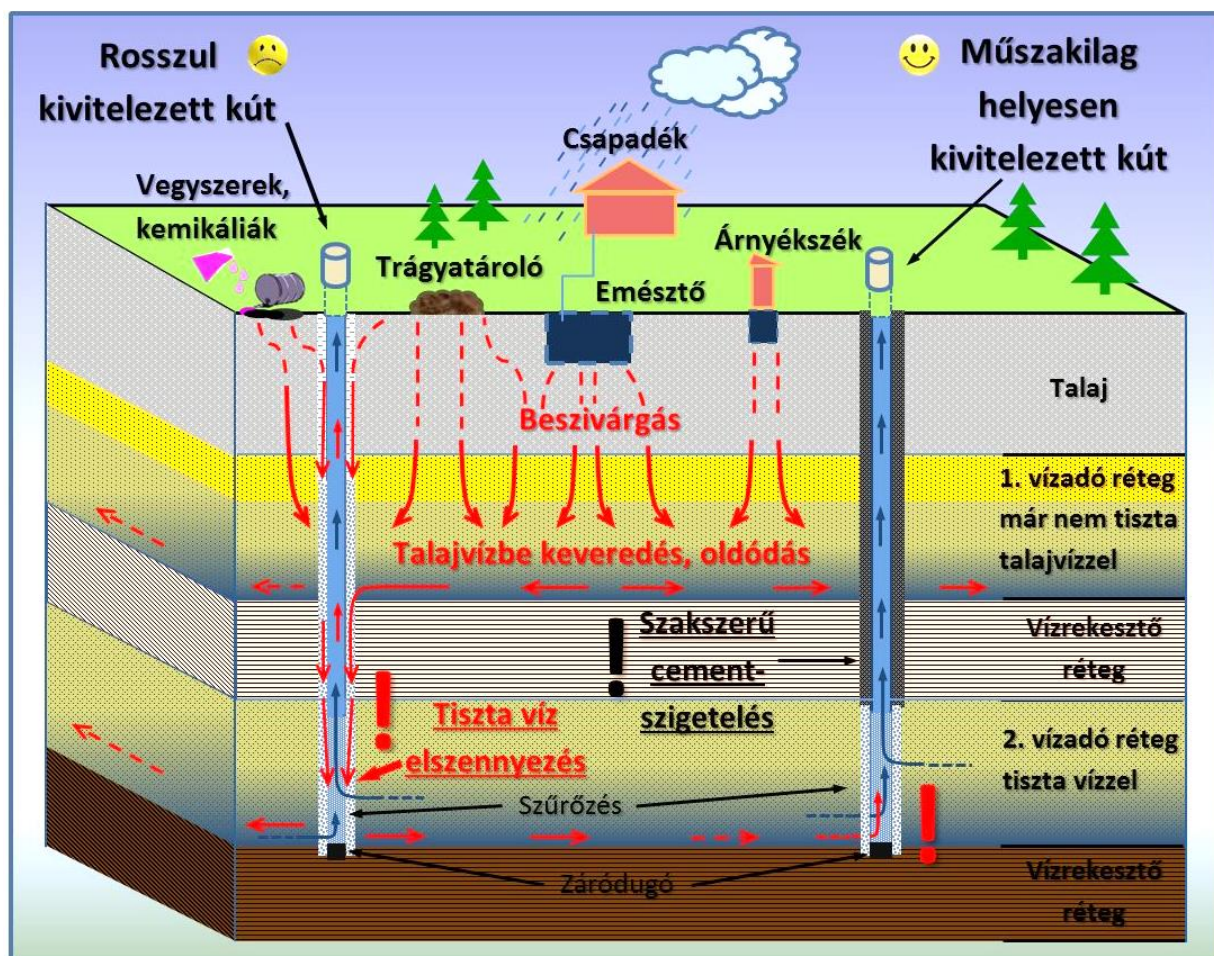
A felszín alatti vizeket a víztartó kőzet minőségétől függően és a felszínnel való atmoszférikus kapcsolat alapján osztályozzuk:

- talajvíz,
- parti szűrésű víz,
- rétegvíz (porózus tároló kőzet vize),
- hasadékos, repedezett tároló kőzet vize (főként karsztvíz).

A víz a földtani közegben lassú áramlással folyamatosan mozog, sebességét a kőzetek porozitása és vízáteresztő képessége, valamint térbeli helyzete határozza meg. Bár a fentiek alapján az egyes víztartó képződményekben lévő vizek meglehetősen eltérő tulajdonságokkal jellemezhetők, mégis elmondható, hogy a különböző víztartókban lévő felszín alatti vizek dinamikus kapcsolatban állnak egymással. Ebből következően gyakori, hogy a felszín alatti vizek mennyiségi, minőségi viszonyait befolyásoló tevékenység (pl. vízkivétel, szennyező anyag bekerülése) nem csak az adott helyen érezteti hatását, hanem a más víztartó képződményekben lévő felszín alatti vizek állapotát is befolyásolja.

Az illegálisan létesített kutak több szempontból is problémát jelentenek:

- A szakszerűtlenül kivitelezett kutak elszennyezhetik Magyarország stratégiai szempontból is megőrzendő, tiszta vízáadó rétegeit. Sok esetben, ha a vízkivétel az első vízáadó réteg alatti vízádóból (rétegvíz) történik, – amely engedélyezése már nem tartozik a jegyzői hatáskörbe – a gyors és olcsó kivitelezés érdekében a kontár kútfúró figyelmen kívül hagyja a kútépítési szabályokat, és nem tömedékeli el a fűrt átmérő és a beépített csővezet közötti gyűrűsteret. A rosszul kiképzett kutak csőszerkezete mentén a felszínről szivárgó **szennyező anyagok** viszonylag nagy sebességgel és koncentráltan juthatnak be a felszín alatti vízbe. A nem megfelelő kútkialakítás (palástcementezés hiánya) a mélyebb, rétegvizet, karsztvizet szolgáltató kút esetében a már szennyezett talajvizet közvetlen módon a mélyebb helyzetű, tiszta vizű rétegekbe vezetheti. Ezt a folyamatot szemlélteti az alábbi ábra:

- Mivel az engedély nélkül létesített kutak a hatóságok előtt rejtve maradnak, a kivett víz mennyisége nem ellenőrizhető, erről nyilvántartás nem vezethető. A vízgazdálkodásért felelős minisztérium, a területi vízügyi hatóság és a vízügyi igazgatóságok részére ezért nem áll rendelkezésre hiteles adat, hogy **vízkezelő-gazdálkodási** feladataikat ellássák, egy adott területre vonatkozóan a szabad, tehát felhasználható vízkezelő meghatározhassák. Ennek eredményeként a jogszerűen benyújtott vízjogi engedély iránti kérelmek kiadását nem lehet valós alapokon nyugvó számításokra alapozni.
- A készletek csökkenését tapasztalva, feszített vízgazdálkodási helyzetben, a területi hatóságok a legális vízkivételeket tudják korlátozni, miközben az illegális vízhasználó akár pazarolhatja, vagy szennyezheti is a vizet. Végeredményben számos helyen feltételezhető, hogy az illegális vízkivételek olyan mértékűek, vagy szakszerűtlenek hogy azok már kárt okoznak az engedéllyel rendelkező vízhasználóknak.
- A fenti problémák **társadalmi hatása** jelentős lehet abban az esetben, ha a vízszennyezés ivóvízbázist érint, vagy ha az illegális vízkivétel egy területen olyan mértékű vízszintsüllyedést eredményez, hogy a jogszerűen létesített és üzemeltetett kutak tulajdonosai nem jutnak megfelelő mennyiségű és minőségű vízhez.
- Az alacsony áron és engedély nélkül létesített kutakba többségében **rossz minőségű anyagokat építenek be**. A nem kútépítés céljára gyártott, de a fűtő kutakba a kontár kivitelezők által sajnos mégis gyakran épített **olcsó műanyag csövek** (pl. PVC szennyvíz lefolyó cső) **szilárdsági követelményei nem megfelelőek**: hosszú távon a rétegyomás hatására deformálódnak és törnek. Így a kút használhatatlanná, a benne levő szivattyú kiépíthetetlenné válik, a tönkrement kút pedig ritkán javítható. Ennek folytán ott maradnak örökre a felszín alatt, állandó vízszennyező forrássá válva, még akkor is, ha

esetleg a belsejüket — látszólag szakszerűen — cementtejjel szigetelik. Gyakori eset, hogy összességében többbe kerül egy illegális és gyakran többször megfűrt kút létesítése, mint az egyszer, a szükséges vízjogi engedély alapján létesített, minőségi anyagokból megvalósult vízelékesítmény beruházása. A rossz kutak és azok kontár kivitelezői így a környezetszennyezésen túl az állampolgárokat is megkárosítják.

- Az engedély nélkül és szakszerűtlenül épített kutak esetében gyakori probléma, hogy azok műszaki kialakítása, a beépített anyagok minősége és mennyisége ismeretlen. Műbizonylatok, egyéb műszaki dokumentumok és általában számla hiányában az ingatlan tulajdonosa, a létesítmény építtetője érdemi információkkal nem rendelkezik.
- Az előző két ponttal szorosan összefügg a kútfúrással kapcsolatos engedély nélküli hirdetések problematikája. Országosan elterjedt gyakorlat, hogy azokon a területeken, ahol a sekélyföldtani viszonyok miatt a fúrások könnyen kivitelezhetőek, a közúti jelzőtáblák hátoldalára ragasztott matricákon, illetve az elektromos művek oszlopain, létesítményein látható a szabálytalanul kihelyezett „Kútfúrás” feliratú tábla egy kísérő telefonszámmal. E reklámokon keresztül gyakran olyan személyek hirdetik szolgáltatásaikat, akik semmilyen végzettséggel és jogosultsággal, valamint megfelelő, vizsgázott gépekkel nem rendelkeznek. A fentiek miatt nem képesek elfogadható minőségű munkára sem, amely az előző két pontban leírt kedvezőtlen hatásokat eredményezi. E hirdetések megtűrtisége és elterjedtsége a kutak létesíteni szándékozó állampolgároknak azt a hamis érzetet kelti, hogy a vállalkozó megfelel a jogszabályi előírásoknak. E szabálytalanul kihelyezett hirdetéseket ezért az önkormányzatoknak és közművek üzemeltetőinek el kellene távolítaniuk, a szabálytalan hirdetéseket kihelyezők szankcionálása mellett, melyre kapacitás hiányában sajnos ritkán van lehetőség.

2. MILYEN ENGEDÉLYT AD KI A JEGYZŐ?

A kutak a Vgtv. 1. mellékletének 26. pontja szerinti **vízelékesítmények**. A törvény 28. § (1) bekezdés értelmében a kutak megépítéséhez, átalakításához, üzemeltetéséhez és megszüntetéséhez **vízjogi engedély** szükséges. A jegyző a Vgtv. 4. § (1) bekezdés d) pontja alapján a vízgazdálkodási feladatokkal kapcsolatos önkormányzati hatósági feladatok ellátása körében **helyi vízgazdálkodási hatóságként jár el** és a kutakra **vízjogi engedélyezési eljárást folytat le**.

Ugyanakkor a vonatkozó jogszabályok értelmezése miatt fontos kiemelni, hogy a 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 1. § (1) bekezdése a „vízügyi hatóság” kifejezést a területi vízügyi hatóságokra alkalmazza, melyek szervezetileg jelenleg a területileg illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok alá tartoznak.

A vízjogi engedélyezés az építésügyi hatósági eljárások logikájához hasonlóan általában kétlépcsős eljárás: **létesítési** (építési) és **üzemeltetési** (használatbavételi) engedélyezésből áll. A jogszerűtlenül, engedély nélkül létesült kutakra vízjogi **fennmaradási engedély adható**, amennyiben a kút vízvédelmi, vízgazdálkodási, környezetvédelmi, népegészségügyi és építésügyi érdekeket bizonyítottan nem sért. Kút megszüntetésére (eltömedékelésére) **megszüntetési engedély** alapján kerülhet sor.

A kútra az ingatlan tulajdonosnak az üzemeltetési/fennmaradási engedélyt akkor is meg kell szereznie, ha úgy nyilatkozik, hogy a kutat nem használja (ez alól a kút lefedése sem jelent kivételt). Amíg a vízelékesítmény létezik (nem kerül szakszerűen eltömedékelésre), addig az engedélyezési eljárást le kell folytatni.

3. MELY KUTAK ENGEDÉLYEZÉSE TARTOZIK A JEGYZŐ HATÁSKÖRÉBE?

A 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 24. § (1) bekezdés a) pontja szerinti engedélyezések esetén az együttesen teljesítendő feltételeket és ezek magyarázatát az alábbi táblázatban foglaljuk össze:

Feltételek	Megjegyzés, magyarázat
Nem érinthet a kút helye vízbázisvédelmi védőterületet.	A vízbázisvédelmi védőterületek elhelyezkedésével kapcsolatban a területi vízügyi hatóságok (katasztrófavédelmi igazgatóságok) és ivóvízbázisokra vonatkozóan a helyi vízművek rendelkeznek naprakész információkkal. E területeken a vízkészlet biztonsága érdekében a területi vízügyi hatóság adja ki az engedélyt.
A kút csak talajvizet és/vagy parti szűrősű vízkészletet használhat fel.	Nem történhet a vízkitermelés rétegvízből, vagy karsztvízből. Magyarországon a talajvizek átlag mélysége a hegy- és dombvidéki területek kivételével ritkán haladja meg a 20 métert, ezért amennyiben a létesítési engedély iránti kérelemben ezt meghaladó mélység szerepel, vizsgálni kell, hogy a kút valóban talajvízadó rétegre létesül-e. E tekintetben a területileg illetékes vízügyi igazgatóságtól kérhető eligazítás.
A kútból maximálisan 500 m ³ /év mennyiséget lehet kitermelni.	Az 500 m ³ /év mennyiség napi bontásban átlagosan 1,37 m ³ /nap vízkivételt tesz lehetővé. Azonban a háztartási vízkivétel zöme jellemzően vegetációs időszakban, a nyári hónapokban történik locsolási célra, mellyel szemben a téli vízhasználat alárendelt. Így a nyári hónapokban a vízkivétel mértéke a számolt átlagos napi vízkivételt meghaladhatja. Hazánkban átlagos házi vízigényként 60-100 liter/fő/nappal lehet számolni komfortfokozattól függően, ugyanez számosállatonként 80-120 liter/nappal, a locsolásra pedig 4 hónapra átlag 1 liter/m ² -rel.
A vízilétesítmény csak ott létesíthető, ahol az ingatlanon épület van, vagy az épület létesítésére engedélyt adtak/bejelentés történt a hatóság felé.	E rendelkezés hivatott szavatolni, hogy a kút vize valóban háztartási célokra, és/vagy házi ivóvízigény kielégítésére kerüljön felhasználásra.
A kútra magánszemély kér engedélyt.	Amennyiben a létesítő például gazdasági társaság, gazdálkodó szervezet, közintézmény, önkormányzat, akkor a jegyző nem rendelkezik hatáskörrel az engedélyezésre vonatkozóan.
A vízkivétel háztartási igények és/vagy házi ivóvízigény kielégítés érdekében történik.	A háztartási igény a magánszemélyek részéről merülhet fel a saját háztartásban jelentkező igények ellátására, mely főként az alábbi tevékenységekre terjed ki: jellemzően az ingatlanhoz tartozó kiskert és gyepterület locsolása, az építmények és az ingóságok időszakos tisztítása, karbantartása, a nem mezőgazdasági célból termesztett növények öntözése, a háztáji (nem gazdasági célból tartott) állatok itatása és ellátása, kerti medence feltöltésére és vízpótlására, A háztartási igények egyik kiemelt esete a házi ivóvízigény, hiszen itt a víz minőségét is kötelezően vizsgálni kell és az ivóvízre vonatkozó jogszabályi követelményeknek meg kell felelni. Lásd még: GY.I.K.
A kút nem gazdasági vízkivétel céljából létesül.	Amennyiben a vízkivétel célja gazdasági érdekből történik, például üzemi állattartás, mezőgazdasági öntözés, vagy ipari tevékenység, akkor az engedélyezés nem tartozik jegyzői hatáskörbe.

4. A VÍZJOGI LÉTESÍTÉSI ENGEDÉLYEZÉS

❖ A KÉRELEM VIZSGÁLATÁNAK FŐBB SZEMPONTJAI

- a hatáskör tisztázása, a tervezett kút megfelel-e a 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 24. § (1) bekezdésben foglalt feltételeknek (azaz: a jegyzői engedélyezési hatáskör fennáll-e)?
- A kút helyzete az ingatlanon
 - Lakóépülethez való közelség: olyan távolság szükséges az épületektől, hogy a kút működése épületstatikai problémákat ne okozzon,
 - Közművek helyzete – a fűrés a meglévő felszín alatt elhelyezkedő közművek védőtávolságán kívül történjen, továbbá a fűrótorony/ fűróállvány felállíthatóságát illetően az elektromos légvezetékek helyzetére is figyelemmel kell lenni,
 - Esetleges szennyező forrásoktól (kerti árnyékszék, trágyatároló, állattartó épület stb.) való megfelelő távolság,
 - Ivóvízcélú felhasználás esetén a 147/2010. (IV. 29.) Korm. r. 16/A. §(4) bekezdésalapján „A saját célú ivóvízmű (3) bekezdés b) pontja szerinti védelmét úgy kell megvalósítani, hogy a vízkivétel körül 10 méteres körzet a saját ingatlanon belül legyen.”
Vonatkozó jogszabályhelyek: 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 24. § (3) bekezdés, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: 147/2010. (IV. 29.) Korm. r.) 4. § (4) és 16/A. § (4) bekezdés, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet (továbbiakban: 219/2004 (VII. 21.) Korm. r.) 10. §, a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet (továbbiakban: 101/2007. (XII. 23.) KvVM r.) 3. § – 7. §-ok.
- A kút műszaki paraméterei
 - szabványos kútcsövek megléte (a narancssárga és szürke színű szennyvíz, illetve csapadékvíz lefolyó csövek nem kútépítési célra készülnek, ld. 5. oldal magyarázata),
 - kút átmérője – fűrt kutak esetén minimum 90 mm. Az MSZ 22.116:2002 szabvány szerint a szűrőcső legkisebb belső átmérője 90 mm. Ennél kisebb átmérő esetén nincs lehetőség mintavételre, vizsgálatok elvégzésére. Emellett kútban levő gépészeti egységek esetleges javítása, karbantartása miatt sem célszerű kisebb átmérőt alkalmazni.
Vonatkozó jogszabályhely: 101/2007. (XII. 23.) KvVM r. 7. § (2a) bekezdés.
- Tervezési, kivitelezési jogosultság, munkavédelem
 - a jegyzői hatáskörbe tartozó kutak tervezője az lehet, aki a Magyar Mérnöki Kamara erre föl jogosító szakterületi tervezői jogosultságával rendelkezik, vagy a 101/2007. (XII. 23.) KvVM r. 13. § (2) bekezdés a) pont szerinti feltételeknek eleget tesz
 - a jegyzői hatáskörbe tartozó kutak kivitelezését az végezheti, aki a 101/2007. (XII. 23.) KvVM r. 13. § (2) bekezdés szerinti feltételeknek eleget tesz, azaz rendelkezik a megfelelő végzettséggel és a kútfúró gép esetén a berendezés a 101/2007. (XII. 23.) KvVM r. 13. § (2) bekezdés b) pont szerinti igazolással, vagy megfelelőségi nyilatkozattal rendelkezik.
Vonatkozó jogszabályhely: 101/2007. (XII. 23.) KvVM r. 13. §; a vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendelet (továbbiakban: 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r.) 2. § (4)-

(5) bekezdései, Vízügyi Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 24/2007. (VII. 3.) KvVM rendelet mellékletének 4.01. pontja.

❖ A KÉRELEM TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

- Az ügyfél alapadatai,
- A 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. 2 melléklet I/B. pont szerinti melléklet,
- A tervezői jogosultságot bizonyító MMK igazolás vagy a kútúró szakmai végzettségét igazoló dokumentumok és azzal együtt a kútúró berendezés dokumentumai (101/2007. (XII. 23.) KvVM r. 13. § (2) bekezdés b) pont
- Saját célú ivóvízmű esetén a 18/1996. (VI. 13.) KHVM. r. 2 melléklet II. fejezete

(A 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti nyolc példány tervdokumentáció alapvetően a területi vízügyi hatóság engedélyezési eljárásaira vonatkozik, ahol a többletpéldányok az engedélyezési eljárásba bevont társszervek munkáját könnyítik meg. A jegyzői eljárás során álláspontunk szerint szükségtelen a nyolc példány bekérése.

❖ ELJÁRÁSI ILLETÉK

Kút létesítésére, átalakítására, megszüntetésére vonatkozó helyi önkormányzati hatáskörbe tartozó engedélyezések esetén az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) mellékletének XXII. pontja rendelkezik az illeték mértékéről az alábbiak szerint:

„XXII. A vízgazdálkodással kapcsolatos helyi önkormányzati hatósági eljárások illetéke

1. Kérelemre indult eljárások illetéke

*a) közműpótló berendezés - a külön jogszabályban meghatározott **talajvízkút, szennyvízszikkasztó - létesítésének, átalakításának, megszüntetésének engedélyezése** esetén, továbbá vízi állás létesítésének, használatbavételének, fennmaradásának vagy átalakításának engedélyezése **esetén 5000 forint**;*

2. A fellebbezés illetéke:

a) az alapeljárás illetékének kétszerese;

b) első fokon hivatalból indult, vagy folytatott eljárásban hozott határozat elleni fellebbezés esetén 10 000 forint.”

❖ BEVONANDÓ TÁRSSZERVEK

A létesítési engedélyezésbe kötelezően csak akkor kell bevonni társszervet, amennyiben a kút házi ivóvízigény céljából létesül. Ekkor a területileg illetékes népegészségügyi hatáskörben eljáró elsőfokú hatóságot kell bevonni az eljárásba.

Ettől függetlenül, az esetlegesen felmerülő szakmai kérdésben, a területileg illetékes vízügyi hatóság és vízügyi igazgatóság megkeresése természetesen lehetséges.

Vonatkozó jogszabályhely: 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. 24. § (9) bekezdés, 147/2010. (IV. 29.) Korm. r. 16/B. § (5) bekezdés.

5. A VÍZJOGI ÜZEMELTETÉSI ENGEDÉLYEZÉS

❖ A KÉRELEM VIZSGÁLATÁNAK FŐBB SZEMPONTJAI

Amennyiben a **létesítési engedélyezés** megfelelő előkészítettséggel történt, abban az esetben a kút üzemeltetésére vonatkozó engedély kiadása jóval egyszerűbb feladat.

- A kút megvalósulási körülményeinek ellenőrzése:

- A kút az engedélyben jelzett helyen való elhelyezkedése. A kútúrásnál előfordul, hogy a létesítési engedélyben megjelölt helyen a fúrás során olyan körülmények adódnak, ami a kút kialakítását azon a helyen nem teszi lehetővé (pl. olyan nagyméretű kőzetdarab van a talajban, ami a fúrást megakadályozza). Erre

hivatkozással az elkészült kút helye eltérhet a létesítési engedélyben megadott ponttól, azonban a kút helyére vonatkozó épületstatikai és vízvédelmi előírásoknak ez esetben is teljesülnie kell.

- A kút engedélyezett talpmélység szerinti kiépítése. Előfordulhat, hogy a fúrás során detektált talajtani és hidrogeológiai viszonyok miatt a létesítési engedélyben megjelölt talpmélység és a kút szűrőzése módosul. Amennyiben ezzel a változtatással a kút ugyanazt a vízadó réteget veszi igénybe, amelyre az engedély szól, akkor az eltérésnek nagy valószínűséggel nincs jelentősége, azonban a földtani és hidrogeológiai körülmények nem jogosítják fel a kútfúrót arra, hogy az első vízadó réteget átfúrva a kutat mélyebb vízadó rétegre (pl. rétegvízre) szűrözze. Amennyiben a kút nem talaj-, vagy parti szűrésű vízadó réteget vesz igénybe, akkor a jegyző engedélyező hatóságként nem járhat el. Sajnos előfordul, hogy a kivitelezők egy része időnként hamis adatok alapján a jegyzővel próbálja engedélytetni a mélyebb, rétegvízutakat. Kérdéses esetben a talpmélység ellenőrzésére a hatóság helyszíni szemlével egybekötött talpmélység mérést, vagy kútkamerás vizsgálatot is előírhat.

❖ A KÉRELEM TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A 101/2007. KvVM r. 3. melléklete szerinti adatlap

Vonatkozó jogszabályhely: 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. 6. §

❖ ELJÁRÁSI ILLETÉK

Mivel az Itv. melléklete a használatbavétel (üzemeltetés) és fennmaradás engedélyezéséről külön nem rendelkezik, ezért arra az Itv. 29. § (1) bekezdésben meghatározott 3000 forint általános tételű eljárási illetéket kell megfizetni.

❖ BEVONANDÓ TÁRSSZERVEK

Az üzemeltetési engedélyezésbe kötelezően csak akkor kell bevonni társszervet, amennyiben a kút házi ivóvízigény céljából létesült. Ekkor a területileg illetékes népegészségügyi hatáskörben eljáró elsőfokú hatóságot kell bevonni az eljárásba.

Vonatkozó jogszabályhely: 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. 24. § (9) bekezdés.

6. A VÍZJOGI FENNMARADÁSI ENGEDÉLYEZÉS

A fennmaradási engedély iránti kérelem elbírálása – azon okból, hogy a kút létesítése engedély hiányában történt – a létesítési engedélyezéshez hasonlóan nagyobb körütekintést igénylő feladat.

❖ A KÉRELEM VIZSGÁLATÁNAK FŐBB SZEMPONTJAI

A kérelem vizsgálata során egyaránt figyelembe kell venni a létesítési és az üzemeltetési engedélyezés szempontjait, melyet tájékoztatónkban fentebb leírtunk.

Az ásott kutak fennmaradásának engedélyezése témakörben szót kell ejteni arról a helytelen lakossági gyakorlatról, hogy sokan az ásott kútba vezetik a háztartási szennyvizet vagy a burkolt felületekre – általában a tetőfelületre – hulló csapadékvizet. A szennyvíz bevezetések esetén nem kell magyarázni annak szennyező és környezetkárosító voltát. Amennyiben a hatóság ezt észleli, a szennyezőanyag bevezetést haladéktalanul meg kell szüntetni és fel kell hívni a környező lakosság figyelmét a felszín alatti víz elszennyezésének veszélyére és a fertőzés kockázatára, mely a környező kutakban is jelentkezhet. A szennyezett vízzel a kiskerti növények locsolása és az így termesztett növény elfogyasztása is kockázatos.

A felszín alatti víz szennyezésének észlelését követően a területileg illetékes vízvédelmi hatóság (megyei katasztrófavédelmi igazgatóság) értesítése szükséges.

A vízvédelmi hatóság a 219/2004. (VII. 21.) Korm. r 19. § alapján a földtani közeg, felszín alatti víz terhelésére, minőségének veszélyeztetésére, szennyezésére, károsítására vonatkozó, birtokába került információkat kivizsgálja a hatósági intézkedés igényének megállapítása és a hatósági eljárás megalapozása érdekében.

A tetőfelületekről származó csapadékvizek kútba vezetése szintén nem kívánatos; az ilyen bevezetést meg kell szüntetni. Az elvileg tiszta csapadékvízzel ugyanis nagy mennyiségű finom szemcseméretű üledék (a tetőre ülepedett por és növényi maradványok keveréke) mosódik be, mely a kút talpára rakódva a vízilétesítmény vízáadó képességet rontja és akár néhány éven belül tönkre is teheti.

❖ A KÉRELEM TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

- A 101/2007. (XII. 23.) KvVM r. 3. melléklete szerinti adatlap.
Vonatkozó jogszabályhely: 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. 6. §, 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 15. § (3) bekezdés.

❖ ELJÁRÁSI ILLETÉK

Mivel az Itv. melléklete a használatbavétel (üzemeltetés) és fennmaradás engedélyezéséről külön nem rendelkezik, ezért arra az Itv. 29. § (1) bekezdésben meghatározott 3000 forint általános tételű eljárási illetéket kell megfizetni.

❖ BEVONANDÓ TÁRSSZERVEK

- Népegészségügyi hatáskörben eljáró szerv:
A fennmaradási engedélyezésbe kötelezően csak akkor kell bevonni a társszervet, amennyiben a kút **házi ivóvízigény kielégítése céljából létesül**. Ekkor a területileg illetékes népegészségügyi hatáskörben eljáró elsőfokú hatóságot kell bevonni az eljárásba.
Vonatkozó jogszabályhely: 101/2007. (XII. 23.) KvVM r. 24. § (9) bekezdés.
- Vízgazdálkodási és vízvédelmi hatáskörben eljáró szerv (vízügyi hatóság):
Ásott kutak esetében a fennmaradási engedélyezés során nem szükséges a területi vízügyi hatóság bevonása. Ennek az az oka, hogy az ásott kutak kútszája az ásási technológiából adódóan többségében 80 cm fölötti átmérőjű, mely lehetővé teszi a kút állapotának szemrevételezéssel és egyszerű módszerekkel történő vizsgálatát (pl. a talpmélység mérése általános háztartási célokra beszerezhető, vékony zsinigre kötött súllyal és mérőszalaggal megállapítható). Ezzel szemben **a fúrt kutak** technológia sokkal több szabálytalanságra enged lehetőséget. Ezért a 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 24. § (3) bekezdés c) pontja alapján a fúrt kutak fennmaradásának engedélyezése esetén a területileg illetékes vízügyi hatóságot az eljárásba be kell vonni. Ugyanezt javasoljuk azon esetekben is, amikor az ásott kútról kiderül, hogy azt belefúrással fúrt kúttá alakították át.

7. A VÍZJOGI MEGSZÜNTETÉSI ENGEDÉLYEZÉS

A kút megszüntetésének engedélyezésére sor kerülhet a tulajdonos kérelmére, vagy a hatóság kötelezése alapján, amennyiben a kút vízgazdálkodási, vagy vízvédelmi érdekeket sért (például helyszíni szemle alapján megállapításra kerül, hogy a kút szennyvíz szikkasztására használják, így az komoly népegészségügyi és környezetvédelmi problémákat vet fel).

❖ A KÉRELEM VIZSGÁLATÁNAK FŐBB SZEMPONTJAI

A kút eltömedékelése szabványos módon történjen, melynek műszaki követelményeit a tervezői jogosultságot bizonyító MMK igazolással vagy a 101/2007. (XII. 23.) KvVM r. 13. § (2) bekezdés a) pontja szerinti végzettséggel rendelkező szakembernek ismernie kell.

❖ A KÉRELEM TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

A megszüntetési engedély iránti kérelemről és mellékleteiről általánosan a 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. 5/A.§-a rendelkezik, mely különös szabályozás hiányában megfelelően a jegyzői kutakra is alkalmazható, figyelembe véve, hogy a létesítéshez beadandó tervdokumentáció követelményét a 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. 2. melléklet I/B. pontja tartalmazza.

❖ ELJÁRÁSI ILLETÉK

Az Itv. mellékletének XXII. pontja alapján illeték mértéke 5000 forint.

❖ BEVONANDÓ TÁRSSZERVEK

A megszüntetési engedélyezésbe kötelezően csak akkor kell bevonni a társzervet, amennyiben a kút **házi ivóvízigény kielégítése céljából létesül**. Ekkor a területileg illetékes népegészségügyi hatáskörben eljáró elsőfokú hatóságot kell bevonni az eljárásba.

Vonatkozó jogszabályhely: 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. 24. § (9) bekezdés.

8. A VÍZGAZDÁLKODÁSI BÍRSÁG

A Vgtv. 28. § (3) bekezdése szerint „*ha a vízimunka elvégzése, illetve a vízi létesítmény megépítése vagy átalakítása jogerős hatósági engedély nélkül, vagy a jogerős hatósági engedélytől eltérően történt, a létesítő részére az üzemeltetési engedély kiadása megtagadható. Amennyiben a hatóság a vízimunka, vízi létesítmény megvizsgálása után - az eset összes körülményeire is figyelemmel - a létesítő részére a fennmaradási engedélyt utólag megadja, egyidejűleg vízgazdálkodási bírság megfizetését kell előírni. A bírság az engedély nélkül létrehozott építmény értékének 80%-áig, engedély nélküli vízimunka vagy vízhasználat esetén 1 000 000 forintig terjedhet. Természetes személyre a kiszabott bírság összege nem haladhatja meg a 300 000 forintot.*”

A Vgtv. 2016. június 4-i módosítása iktatta be a törvénybe a 29. § (7) bekezdést, ami 2018. december 31-ig mentesíti a vízgazdálkodási bírság kiszabása alól azokat a létesítőket, akik a Vgtv. e módosítása előtt engedély nélkül létesítettek kutat. Fontos azonban tisztázni, hogy ez a rendelkezés, csak a létesítőkre terjed ki, a kutat szabálytalanul megépítő kivitelezőkre nem. A Vgtv. 29. § (4) és (5) bekezdése határozza meg, hogy a bírságot kivel szemben kell kiszabni. A létesítővel szemben a vízgazdálkodási bírságot csak akkor kell kiszabni, ha a kivitelező kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a jogellenes létesítésért való felelősség nem őt terheli, vagy a kivitelező személye nem ismert. A törvény e rendelkezéseivel a jogalkotói szándék célja, hogy a szabálytalan és rossz minőségű munkát végző kivitelező szigorú szankcionálásával a lakosságnak minél kevésbé legyen lehetősége engedély nélküli kutakat létesíttetni.

A bírság megállapításának szempontjait a vízgazdálkodási bírság megállapításának részletes szabályairól szóló 438/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet (továbbiakban: 438/2015. Korm. r.) tartalmazza. A 438/2015. Korm. r. 1. §-a alapján a települési önkormányzat jegyzője is rendelkezik hatáskörrel a vízgazdálkodási bírság kiszabására vonatkozóan.

9. GYAKRAN ISMÉTELT KÉRDÉSEK (GY.I.K.)

- ❖ Fennmaradási engedélyt kell kérni a Vgtv. hatályba lépése (1996. január 1.) előtt létesített kútra is? (Pl. a 100 éves, ásott kútra is engedélyt kell kérni?)

A Vgtv. 29. § (3) bekezdése alapján, ha a vízellátási műtér megépítése vagy átalakítása jogerős hatósági engedély nélkül, vagy a jogerős hatósági engedélytől eltérően történt, a hatóság a vízellátási műtér megvizsgálása után a létesítő részére a fennmaradási engedélyt utólag megadhatja az eset összes körülményeire is figyelemmel, amennyiben a vízellátási műtér megépítése vagy átalakítása megfelel az (1) bekezdésben foglaltaknak. A Vgtv. 29. § (3) bekezdésében a fennmaradási engedélyhez kötött vízgazdálkodási bírság a szankciós jelleget igazolja.

Ennek következtében mindazon kutakra, amelyek létesítésekor jogszabály kötelezően nem írta elő engedély meglétét (jogszerűen létesültek engedély nélkül), nem alkalmazható a fennmaradási engedély, hanem üzemeltetési engedélyt kell adni.

Annak érdekében, hogy egyértelműen eldönthető legyen, az üzemeltetési engedély vagy a fennmaradási engedély kiadása szükséges-e, vizsgálni kell a kút létesítésének időpontjában hatályos törvényi előírásokat.

A vízjogról szóló 1885. évi XXIII. törvénycikk értelmében az élet rendes szükségletére vizet szolgáltató kutakat saját birtokán mindenki szabadon építhet. A törvénycikket a vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény 1965. július 1. napjával hatályon kívül helyezte.

A vízügyről szóló 1964. évi IV. törvény végrehajtására kiadott 32/1964. (XII. 13.) Korm. rendelet (továbbiakban: Vtv.-vhR.) értelmében 1992. február 15. napjáig az egy ingatlan határában belüli **ásott kút** megépítéséhez, átalakításához csak akkor nem szükséges vízjogi létesítési engedély, ha

- a) annak mélysége az első vízadó réteget követő záróréteget nem haladja meg;
- b) élővízfolyás, csatorna vagy állóvíz medrétől legalább húsz méter, a környezetükre szennyező hatású építményektől (pl. istálló, ól), az egyéb kutaktól, épületektől és a telek határaitól pedig az erre vonatkozó építési előírásokban meghatározott távolságban van;
- c) a víz kiemelése kézi erővel vagy olyan gépi berendezéssel történik, amelynek teljesítőképessége nem haladja meg a háztartás (háztáji gazdaság) indokolt vízszükségletének kielégítéséhez szükséges mértéket.

A **fűrt kutak** építésére vonatkozóan már 1960-tól a 34/1960. (V. É. 17) számú OVF főigazgatói utasítás rendelkezett. Ez az 1960. augusztus 8-án életbe lépő utasítás, amelynek 4. § (1) bekezdése szerint „az építtető (beruházó) a kút létesítéséhez, vagy felújításához, amelynek során a vízbeszerzés az eredetileg bekapcsolt vízadó réteg helyett más vízadó rétegből vagy vízadó szintből történik, vízjogi engedélyt köteles kérni” azonban a 10 méternél sekélyebb, illetve kézi kiemelésű vagy 1,5 LE alatti teljesítményű szivattyúval működtetett, kizárólag háztartási célokra használatos kutakra nem vonatkozott. Ebből fakadóan ezek a házi vízellátó kutak 1960. augusztus 8. napjától bizonyosan továbbra is engedély nélkül voltak létesíthetők.

1992. február 15. napján hatályba lépő módosítása alapján a Vtv.-vhR. 61. § (1) bekezdése értelmében a jegyző engedélye szükséges az olyan kút (akár ásott, akár fűrt kút) létesítéséhez, használatbavételéhez és megszüntetéséhez, amely a létesítő háztartásának (házi vízszükségletének) napi 1,5 m³ mennyiségig terjedő kielégítését szolgálja, továbbá, – a parti szűrősű, karszt és rétegvízkészlet igénybevétele vagy érintése nélkül – kizárólag a talajvíz felhasználását biztosítja.

Összességében, a jegyzői engedélyezés alá tartozó kutakra vonatkozóan megállapítható, hogy

- a) 1992. február 15. napja **után** létesült minden kútra (ásott és fűrt kútra egyaránt) vízjogi létesítési engedélyt kellett volna kérni, és ennek következtében most fennmaradási engedély adható ki.
- b) 1992. február 15. napja **előtt** létesült kutak esetében
 - arra az ásott kútra, amely a jogszabályok értelmében (mélységének és elhelyezkedésének függvényében) jogszerűen létesült engedély nélkül, üzemeltetési engedélyt kell adni,
 - arra az ásott kútra, amelyre létesítésének időpontjában (mélységének és elhelyezkedésének függvényében) engedélyt kellett volna kérni, fennmaradási engedélyt kell adni,
 - minden fűrt kútra üzemeltetési engedélyt kell adni.

A vízügyi ágazat célja a kutak engedélyezett státuszba történő sorolásával az, hogy e vízilétesítmények regisztrálva legyenek és adatbázisba kerüljenek. Erre a vízkészletekkel való mennyiségi gazdálkodás és a felszín alatti vizek minőségi viszonyainak nyomon követése miatt van szükség.

❖ A 72/1996 Korm. r. 24. § (3) bekezdés c) pontjában foglalt illetékes vízügyi hatóság szakértőként való bevonásáról az eljáró hatóság gondoskodik, vagy az ügyfélnek kell megkeresnie a vízügyi hatóságot?

A 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 24. § (3) bekezdés szóhasználata – miszerint a „(1) bekezdés a) pontjában megjelölt kút engedélyezésének feltétele...” – alapvetően arra utal, hogy az eljáró jegyzőnek, mint engedélyező hatóságnak a feladata a vízügyi hatóság bevonása. Természetesen, amennyiben az ügyfél az eljárás gyorsítása érdekében maga szerzi be a vízügyi hatóság véleményét, úgy azt jegyzőnek az eljárásban a kérelem részeként be kell fogadnia a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény általános eljárási szabályai szerint.

A házi ivóvízellátás célját szolgáló kutak esetében meg kell említeni, hogy a 147/2010. (IV. 29.) Korm. r. 16/B. § (5) bekezdés alapján „a saját célú ivóvízmű üzemeltetője részére az illetékes vízügyi hatóság, a népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala, valamint a működési terület szerinti vízügyi igazgatóság a szakmai tanácsadás lehetőségét biztosítja.”

❖ Jogszabály meghatározza-e a gazdasági célú vízigeny fogalmát? Ingatlanon belüli öntözés, állattartás vízigenye a fogalomba minden esetben bele tartozik-e?

A jegyző vagy a területi vízügyi hatóság által kiadandó engedély megkülönböztetése szempontjából jogszabály a fogalmat nem határozza meg. Gazdasági célú vízigenynek minősül minden, a háztartási igénytől eltérő, azt meghaladó vízigeny. A gazdasági cél nem azonos fogalom a mezőgazdasági céllal. A gazdasági célú vízigenybe beletartozhat a locsolás, állattartás is, amennyiben ezzel az engedélyes nem a saját háztartási igényeit elégíti ki, azaz a víz használatával gazdasági haszonnal járó tevékenységet végez. Például egy östermelő által folytatott piaci termelő tevékenységhez tartozó (amely tevékenységért területalapú támogatást is kap a gazdálkodó) vízigeny már nem háztartási vízigeny. Ugyanígy gazdasági célú vízigenynek számít egy ingatlanon belül – egy másik példával szemlélítve – egy kis autómosó üzem üzemeltetéséhez szükséges vízmennyiség akkor is, ha 500 m³/év küszöb alatt marad a vízfelhasználás.

- ❖ A 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 24. §-a alapján a települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe az (1) bekezdésben meghatározott esetekben tartoznak engedélyezési eljárások, a felsorolt feltételek együttes teljesülése esetén. A feltételek között (1) bekezdés ab) pontja előírja, hogy az engedélyezés tárgyát képező kút „házi ivóvízigény és a háztartási igények kielégítését szolgálja”. Ezen előírás alapján tehát mindkét feltételnek (ivó- és háztartási vízigény) teljesülnie kell? Amennyiben csak háztartási vízigény kielégítésére alkalmas a vízminőség, a kút engedélyezése a további feltételek teljesülése esetén sem tartozik a jegyző hatáskörébe?

A települési önkormányzat jegyzőjének hatáskörébe – a 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 24. §-ban felsorolt egyéb kitételek mellett – azok a kutak tartoznak, amelyek kizárólag magánszemély nem gazdasági célú vízigényét elégítik ki. E vízfelhasználás háztartási jellegű igényeket elégít ki, ami ezen belül lehet ivóvíz célú is.

Utóbbit azért említi kiemelten a jogszabály erre vonatkozó 2016. évi módosítása, mert erre külön szabályozást is bevezet. Általánosságban elmondható, hogy a talajvíz kezelés nélkül Magyarország területének legnagyobb részén emberi fogyasztásra nem alkalmas. Természetesen előfordul ettől eltérő eset, azonban ha a talajvizet ivóvízcélra kívánják felhasználni, akkor fokozott biztonsággal kell eljárni, és a használatbavételhez ivóvíz-minőség vizsgálatot kell végezni (ld.: 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 24.§ (9) bekezdését és a 101/2007. (XII. 23.) KvVM r. 5. § (3) bekezdését).

Tehát a jegyzői hatáskör kiterjed azokra az engedélyezési esetekre is, mikor a vízhasználat célja a házi ivóvízigény ellátására nem terjed ki, hanem a vizet egyéb háztartási igényekre kívánják hasznosítani.

Ivóvízcélú felhasználás esetén felhívjuk a figyelmet a 147/2010. (IV. 29.) Korm. r. 16/A.§-ában foglaltakra:

„(4) A saját célú ivóvízmű (3) bekezdés b) pontja szerinti védelmét úgy kell megvalósítani, hogy a vízkivétel körül 10 méteres körzet a saját ingatlanon belül legyen. Az ingatlan tulajdonosának vagy az üzemeltetőnek ezen a területen belül meg kell akadályozni a szennyezőanyagok saját célú ivóvízműbe és a környező földtani közegbe történő bocsátását.”

- ❖ A jegyzői hatáskörbe tartozó kutak engedélyezési eljárásaiban szükséges-e tervező által elkészített műszaki tervdokumentáció becsatolása?

A 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. tartalmazza minden kút vízjogi létesítési engedély iránti kérelméhez mellékelten benyújtandó mellékleteket.

A 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. 2016. június 15-től hatályba lépett módosítása szerint a 2. § (5) bekezdése alapján „nem szükséges a (4) bekezdés szerinti tervezői jogosultság igazolása a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 24. § (1) bekezdés a) pontja szerinti engedélyezési eljárások esetében, ha a kút kivitelezője a felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútfürás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet 13. § (2) bekezdés szerinti végzettséggel rendelkezik.” Így a 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. e vonatkozó része a megjelölt körülmények fennállása esetén mentesít a tervezői közreműködés alól.

Bár a 18/1996 (VI. 13.) KHVM. r. e tekintetben csak a vízjogi létesítési engedély vonatkozásában rendelkezik egyértelműen, a jogalkotói szándék az volt, hogy értelemszerűen az üzemeltetési és mellette a fennmaradási engedélyezés vonatkozásában is lehessen élni e kedvezménnyel. A jogszabályi környezet egyértelművé tételét a belügyi tárca felül fogja vizsgálni.

- ❖ A 18/1996. (VI. 13.) KHVM. r. 2. számú mellékletének I/B.) pontja szerinti adatlap teljes egészében alkalmazandó, beleértve a fűráshoz használt berendezés bányafelügyelet által kiadott igazolás vagy EK megfelelőségi nyilatkozat csatolásának megkövetelését?

A kutak mélyítéséhez használt – különösen a fűrásos technológiával működő – gépekkel kapcsolatban elsősorban az élet- és balesetvédelmi, másodsorban pedig a vizek minőségi védelmére vonatkozó aspektusokat kell vizsgálni. Amennyiben a kút fűrására használt berendezés nem megfelelő minőségű, vagy a gép kezelője nem tartja be a használati utasításokat és biztonsági előírásokat, úgy a gép komoly baleseti forrás lehet a használója, de akár más személy (pl. a munkavégzés megrendelője) számára is, amennyiben a gép közelében tartózkodik. Vízhatalom védelmi szempontból pedig – bár eseti terhelésnek fogható fel – nem engedhető meg, hogy a gép hibás technológiai működéséből következően a felszín alatti vizekbe szennyeződés (pl. szénhidrogén származék) kerüljön. A fűrásra használatos gépek megfelelőségét ezért – legyenek akár gyári, vagy házilag épített berendezések – minősíteni szükséges.

E minősítés (bányafelügyelet által kiadott igazolás vagy EK megfelelőségi nyilatkozat) kérelemmel történő benyújtásáról rendelkezik a 101/2007. (XII. 23.) KvVM r.13. § (2) bekezdés b) pontja, mely a jegyzői engedélyezés alá tartozó kutakra is vonatkozik.

- ❖ Milyen jogszabályi előírás vonatkozik a létesítési, fennmaradási, megszüntetési, üzemeltetési engedély hatályára?

Az engedélyek időbeli hatályára vonatkozóan a területi vízügyi hatóság hatáskörébe tartozó ügyek esetében – kivéve az elvi és a megszüntetési vízjogi engedélyt – sem írnak elő a jogszabályok kötelező időtartamot. Létesítési engedély tekintetében olyan határidő adása szükséges, mely alapján az ügyfél a vízellátási megépítést képes elvégeztetni. A 72/1996. (V. 22.) Korm. r. 4/A. § (7) bekezdés szerint a megszüntetési engedély 2 évig hatályos.)

- ❖ A 147/2010. (IV. 29.) Korm. r. 16/C. § meghatározza, hogy amennyiben az ivóvíz törzshálózat műszakilag elérhető, új saját célú ivóvízmű nem telepíthető. Ebben az esetben fennmaradási engedély kiadható-e a korábban engedély nélkül létesített ivóvízműre.

A kút önmagában háztartási vízigény kielégítésére kaphat fennmaradási engedélyt, de ivóvíznyerés céljára ebben az esetben a jogszabály tiltja a hasznosítást (ld.: a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 55. §). A cél, hogy a lakosság a biztonságosabb ivóvízhálózathoz csatlakozzon, amint az kiépítésre kerül.

- ❖ Kell-e fizetni a kútból kitermelt víz után járulékot, vagy adót?

A Vgtv. 15/C. § (1) bekezdés c) pontja alapján nem kell a vízhasználónak vízkészletjárulékot fizetnie a vízjogi engedélyenként évi 500 m³-t meg nem haladó vízmennyiség után. Tehát sem járulékot, sem adót nem kell fizetni.

10. VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK LISTÁJA

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet

A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet

A vízgazdálkodási bírság megállapításának részletes szabályairól szóló 438/2015. (XII. 28.) Korm. rendelet

A vízjogi engedélyezési eljáráshoz szükséges kérelemről és mellékleteiről szóló 18/1996. (VI. 13.) KHVM rendelet

A felszín alatti vízkészletekbe történő beavatkozás és a vízkútúrás szakmai követelményeiről szóló 101/2007. (XII. 23.) KvVM rendelet

A Vízügyi Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 24/2007. (VII. 3.) KvVM rendelet

Készítette: Belügyminisztérium, Közfoglalkoztatási és Vízügyi Helyettes Államtitkárság

Társminisztériumok tájékoztatói és közleményei

Tájékoztatás a jogorvoslati eljárást érintő szabályok, illetve az általános eljárási szabályok módosításáról

Jogorvoslati eljárást érintő szabályok módosítása – A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Krt.) 2017. január 1. napjával két törvény alapján módosult. Jelen tájékoztató a közigazgatási bürokráciacsökkentést érintő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Módtv.) és a központi hivatalok felülvizsgálatával és a járási (fővárosi kerületi) hivatalok megerősítésével összefüggő egyes törvények módosításáról, valamint egyes költségvetési szervek feladatainak átadásáról szóló 2016. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Kpht.) hatálybalépésével összefüggésben kíván jogértelmezési segítséget nyújtani.

A Ket. Kpht.-val módosított 100. § (1) bekezdés e) pontja értelmében törvény eltérő rendelkezése hiányában nincs helye fellebbezésnek, ha az elsőfokú döntést a kormányhivatal vezetője hozta. E jogszabály-módosítás alkalmazásával kapcsolatban a Kpht. 136. §-a tartalmaz átmeneti rendelkezéseket, amelyek alapján a kormányhivatal döntésével szemben benyújtott fellebbezés alapján folyamatban lévő másodfokú eljárás lefolytatásának nem akadályozza a Ket. 100. § (1) bekezdés e) pontjának fellebbezést kizáró rendelkezése. Központi államigazgatási szerv által hozott elsőfokú döntés ellen fellebbezést a jövőben kizárólag törvényi rendelkezés alapján lehet benyújtani.

A fellebbezési eljárás Kpht. átmeneti rendelkezései szerinti lefolytatásának van helye abban az esetben is, ha a kormányhivatal 2017. január 1-jét megelőzően hozott elsőfokú döntése ellen az ügyfél a fellebbezést – az erre nyitva álló határidőben – 2016. december 31-ét követően nyújtotta be. Az ilyen elsőfokú döntés mint a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 15. § a) pontja szerinti jogi tény a Kpht. hatálybalépését megelőzően keletkezett, ezért jogorvoslat módja tekintetében a 2016. december 31-én hatályos szabályok irányadók.

Amennyiben a 2016. december 31-ét megelőzően hozott elsőfokú döntésben a jogorvoslat lehetőségéről, benyújtásának helyéről és határidejéről, valamint a jogorvoslati eljárásról való tájékoztatás nem felel meg a fentieknek, a döntés módosításának van helye.

A Módtv.-vel összefüggésben átmeneti rendelkezés megalkotására nem került sor, ezért a Jat. irányadó a Ket. Módtv.-vel módosított 105. § (7) bekezdésének alkalmazására, amelynek értelmében a másodfokú eljárásban hozott döntés közléséről a másodfokú hatóság gondoskodik.

A Jat. 15. (1) bekezdése értelmében a jogszabályi rendelkezést – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a hatálybalépését követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni. Amennyiben a kézbesítés iránti intézkedésre mint a Módtv. hatálybalépését követő eljárási cselekményre 2017. január 1-jét követően kerül sor, arról a másodfokon eljáró hatóság gondoskodik akkor is, ha a jogorvoslati eljárás 2017. január 1-jét megelőzően indult. Amennyiben a másodfokú döntés már visszaküldésre került az elsőfokú hatósághoz, az adminisztratív terhe csökkentése érdekében a kézbesítés a korábbi hatályos szabályozás alapján végezhető.

Általános eljárási szabályokat érintő módosítások – A Módtv. az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII (a továbbiakban: Eüsztv.) rendelkezéseivel összefüggésben megteremti az automatikus döntéshozatali eljárás közigazgatási hatósági eljárásokban való alkalmazásának jogszabályi kereteit. A Módtv. értelmében egy napon belül történő automatikus döntéshozatalnak van helye, ha azt törvény vagy kormányrendelet megengedi, a hatóság részére a kérelem benyújtásakor minden adat rendelkezésére áll, a döntés meghozatala mérlegelést nem igényel, és nincs ellenérdekű ügyfél. Automatikus döntéshozatalnak kérelemből és hivatalból eljárásban egyaránt helye van, nem alkalmazandók azonban az automatikus döntéshozatalra vonatkozó rendelkezések másodfokú eljárásban vagy a határozat saját hatáskörben történő módosításra, illetve visszavonása esetén.

A Ket. ügygondnok kirendelésével kapcsolatos szabályait a Módtv. 2017. január 1-jével akként módosítja, hogy amennyiben a képviselővel nem rendelkező természetes személy ügyfél ismeretlen helyen tartózkodik, vagy nem tud az ügyében eljárni, nem a gyámhatóság, hanem az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság végzi az ügygondnok kirendelését. A fenti rendelkezéstől eltérően a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet tervezett módosítása értelmében a menekültügyi hatóság továbbra is a gyámhatóságnál kötele ügygondnok kirendelését kezdeményezni, ha törvényes képviselővel nem rendelkező cselekvőképtelen személy személyesen kíván elismerés iránt kérelmet előterjeszteni. Az ügyfél és a törvényes képviselője között lévő érdekellentét esetén a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezéseivel összhangban a gyámhatóság helyett a továbbiakban eseti gyám vagy eseti gondnok látja el a törvényes képviselő feladatköreit. A fentiekén túl, a Módtv. alapján, a gyámhatóság eseti gondnokot vagy eseti gyámot rendel ki, ha a tanú és a törvényes képviselője között érdekellentét áll fenn. Az ügygondnok kirendelésének részletes szabályai kormányrendeletben kerülnek megállapításra.

Az Eüsztv. 2017. január 1-jével hatályba lépő rendelkezéseivel összefüggésben a Ket, 45/A. §-a értelmében a fenti időponttól az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság és a szakhatóság kizárólag elektronikus úton tarthat kapcsolatot egymással, amelynek során biztosítani szükséges a megkeresés és az állásfoglalás kézhezvételének visszaigazolását. A Módtv. a Ket. idézésre vonatkozó szabályait több tekintetben módosítja. A jövőben az idézést – ha az ügy körülményeiből más nem következik – úgy kell közölni, hogy azt az idézett a meghallgatást megelőzően – a jelenlegi nyolc nap helyett – legalább öt nappal megkapja. A Módtv. értelmében az idézett személy az ügyész előzetes hozzájárulásával már az első szabályszerű idézést követően elővezetethető a rendőrség útján, amennyiben az idézésre nem jelent meg, és távolmaradását nem mentette ki.

A hatóság döntésének közlésére vonatkozó rendelkezések módosítása értelmében bővülnek a kézbesítési vélelem beálltának esetei. A módosítás értelmében beáll a kézbesítési vélelem, ha a küldemény a címzett személyiadatai- és lakcímnnyilvántartásban szereplő lakcíméről vagy a hatósági eljárásban bejelentett tartózkodási helyéről, szálláshelyéről, illetve a székhelyéről a hatósághoz „nem kereste”, „ismeretlen” vagy „elköltözött” jelzéssel érkezik vissza. A hirdetmény közzétételére vonatkozó előírások akként módosultak, hogy a hirdetményt elegendő a hatóság hirdetőtáblájára kifüggeszteni, illetve a hatóság honlapján közzétenni. A kézbesítéssel kapcsolatos szabályozást érintő további lényegi módosítás, hogy a fellebbezési eljárásban hozott döntés közléséről a jövőben nem az elsőfokú, hanem a másodfokú hatóság gondoskodik.

Forrás: Miniszterelnökség, Területi Közigazgatásért Felelős Államtitkárság

Megjelent az új településképvédelmi törvény

A minőségi lakókörnyezet az emberi lét méltóságának alapfeltétele. Ennek megteremtésében és megőrzésében segíti a települések önkormányzatait és a lakosságát a [településképvédelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény](#).

A Miniszterelnökség és a Magyar Építész Kamara által szakmailag előkészített törvény a helyi polgárok bevonásával gondoskodik a település épített, tájképi és településképi értékeinek védelméről.

A jogszabály alapján a minden települési és kerületi önkormányzatnak el kell készítenie Településképi Arculati Kézikönyvét, majd annak alapján településképi rendeletét, amelyben rögzíti az adott település képre vonatkozó követelményeket.

A törvény végrehajtásával a településügyben csökken a bürokrácia az által, hogy az eddigi 5 helyi rendelet szerepét egy veszi át. A követhetetlen helyi rendeleteket így egy közérthető, a helyi polgárok közmegegyezésén alapuló szabályozás váltja fel.

További információért forduljon kérdéseivel a Miniszterelnökséghez a telepulesugy@me.gov.hu címre írt levéllel!

Általános tudnivalók – Mi a településképi szabályozás gyakorlati haszna?

A településképi szabályozás lehetővé teszi, hogy a települési közösségek hatékonyan óvják meg környezeti kultúrájukat, és fejlesszék azt.

Mik az ezzel járó teendők?

A helyi polgárok aktív bevonásával minden településnek el kell készítenie a településképi rendeletét, és az azt megalapozó Településképi Arculati Kézikönyvet 2017. október 1-ig.

Mikor várható a törvénnyel kapcsolatos részletes szakmai tájékoztatás?

A Miniszterelnökség elkötelezett abban, hogy az új szabályozás minden település és magyar állampolgár megelégedésére, jó minőségben kerüljön biztosításra. Ezért a Miniszterelnökség módszertani útmutatókat, megyei szintű képzéseket és tájékoztatófelületeket hoz létre. A szükséges tájékoztatás 2017. első negyedévében minden településhez el fog jutni. A helyi közösségeket leghatékonyabban támogató szervezeti egységek a megyei állami főépítészek lesznek, minden szakterületet, jogszabályokat érintő kérdésekkel lehet hozzájuk fordulni.

A településkép-védelmi feladatokkal kapcsolatos képzéseken csak építészek vehetnek részt, vagy jogászok is, akik e terület iránt érdeklődnek?

A Miniszterelnökség tervezi, hogy háttérintézményének, a Lechner Tudásközpontnak bevonásával képzéseket indít a témában, amelyekre minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Településképi arculati kézikönyv és településképi rendelet – A Településképi Arculati Kézikönyvet, és a településképi rendeletet elkészítése minden település számára kötelező vagy opcionális lehetőség?

A Településképi Arculati Kézikönyv és településképi rendelet elkészítése kötelező. A törvény célja, hogy a helyi közösségek gondolják végig, hogy milyen környezetben szeretnének élni, polgári vita alakuljon ki arról, hogy milyen környezetben szeretnének családjaik számára lakóhelyet biztosítani.

Kik, milyen jogosultsággal készíthetnek Településképi Arculati Kézikönyvet?

A törvény célja és szándéka, hogy a települési közösségek maguk döntsék el, hogy milyen települési környezetben szeretnének élni, hogyan őrizték meg építészeti és természeti kultúrájukat, és hogyan fejlesszék azt. Ezért a Kézikönyv széles körű társadalmi bevonás mellett készül, aminek megszervezése a polgármester és az önkormányzat feladata. Annak érdekében, hogy az elkészülő Településképi Arculati Kézikönyv és településképi rendelet a lehető legmagasabb minőségben készülhessen el, minden önkormányzatnak legalább ezek elkészítésének idejére főépítést kell alkalmaznia, akinek a munkáját nagyban segíteni fogják a településen élő helyi építészek és mérnökök. További szakmai segítséget nyújt az Építész Kamara, a Lechner Tudásközpont, mint a Miniszterelnökség háttérintézménye, a Miniszterelnökség Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkársága, valamint az illetékes állami főépítész, és Nemzeti Park Igazgatóság.

Településképi Arculati Kézikönyv a jövőben helyettesíti-e a településrendezési tervet vagy az abban foglaltakra épül?

A 2014. év végén egy alapos áttekintéssel kezdődött az építésügy és a településügy reformja. Másfél év előkészítő munka után a Miniszterelnökség arra a következtetésre jutott, hogy a településügy bonyolult, és a lakosság számára érthetetlen. A településügyben végrehajtásra kerülő bürokráciacsökkentő reformok egyik legfontosabb célja és mozgatója, hogy a helyi közösségek ezen keresztül képesek legyenek önmagukat irányítani, és a saját kezükbe venni a sorsukat. A településkép védelméről szóló törvény, ami ezen reformok első mérföldköve, egy rövid, közérthető jogszabály. Ezt a szemléletet kívánjuk a települési szinten is megvalósítani. A települési tervek első fázisa a Településképi Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet, az összes többi részletszabály, így a helyi építési szabályzat is erre kell, hogy épüljön. Ennek érdekében a Településképi Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet megerősített, intenzív társadalmi bevonással készül, ami a közmegegyezés alapja lesz.

A Településképi Arculati Kézikönyv készítése során mi a szerepe a településnek, és mi a szerepe a Lechner Tudásközpontnak?

A jogszabály rögzíti, hogy a település feladata, hogy a Településképi Arculati Kézikönyv elkészüljön. A Lechner Tudásközpont, mint a Miniszterelnökség háttérintézménye segíti az önkormányzatokat abban, hogy ezt magas minőségben készíthessék el. A Kézikönyv készítésének folyamatát közérthetően mutatja be a TAK útmutató, amely digitálisan elérhető [itt](#).

Milyen forrás, és mikortól áll rendelkezésre a Településképi Arculati Kézikönyvek készítéséhez?

A Kormány támogatni fogja a településeket a feladatuk ellátásában, ennek kidolgozása folyamatban van. Amint véglegesedik a forrásbiztosítás módszere és tartalma, azonnal tájékoztatást küldünk. A finanszírozás jellege kifejezetten a településképi védelméről szóló törvényben szereplő önkormányzati feladatok ellátásához fog kapcsolódni.

Milyen határidővel kell elkészíteni a Településképi Arculati Kézikönyvet, és a településképi rendeletet?

A Településképi Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet elkészítésének határideje minden település számára 2017. október 1.

A Kézikönyv elkészítésével összefüggésben kivel kell felvennünk a kapcsolatot? Van társaság kinevezve, akik részt fognak venni a készítésben, dokumentálásban?

A Miniszterelnökség minden érdeklődő településnek szívesen segít, és válaszol. Az önkormányzat kötelessége, hogy legalább a készítés ideje alatt főépítészt alkalmazzon. Amennyiben a település nem rendelkezik főépítésszel, és nincs is jelöltje, javasoljuk, hogy forduljon az illetékes területi Építész Kamarához, illetve az Országos Főépítési Kollégiumhoz, és az állami főépítészhez.

Hol érhetjük el a TAK Útmutatót? [A TAK Útmutató digitálisan elérhető itt](#), valamint elkérhető az állami főépítéstől a Kormányhivatalban.

A már elkészült arculati minta-kézikönyveket meg lehet kapni digitális formában?

Tekintettel arra, hogy a településképi rendeletet és a Településképi Arculati Kézikönyvet is a Lechner Tudásközpont, a Miniszterelnökség háttérintézménye által üzemeltetett digitális felületen kell egyeztetni, ahová az elkészült végleges anyagokat is el kell küldeni, a folyamatosan készülő, helyi közösségek által megvitatott és elfogadott Kézikönyvek az erre biztosított felületen elérhetők lesznek.

Jól értelmesszük-e, hogy a településképi rendelet nem vonhatja településképi véleményeztetés alá az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenységeket?

Igen. A településképi rendelet és főként a Településképi Arculati Kézikönyv az önkéntes jogkövetés intézményét hivatott erősíteni. Hiszünk abban, hogy ha az érintett polgárok látják, hogy az adott településen mi a szép, követni fogják azt, vagy olyan települést, településrészt keresnek, ahol az elképzelésük szabályosan megvalósítható.

Jól értelmesszük-e, hogy ha egy település nem alkotja meg 2017. október 1-ig településképi rendeletét, akkor a törvény erejénél fogva az eddigi szabályozási lehetőségei megszűnnek?

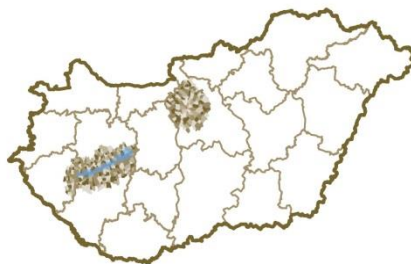
Ha a település nem készíti el 2017. október 1-ig településképi rendeletét, mulasztásos törvénysértés következik be, illetve a törvényben ismertetett vonatkozó rendelkezések életbe lépnek.

Jól értelmesszük-e, hogy ha egy település alkotna is 2017. október 1-ig településképi rendeletet, azt nem teheti meg a helyi építési szabályzat és egyéb rendeletei e körbe tartozó szakaszainak egyszerű átemelésével, mert köteles rendeletét a kamarával és a kormányhivatallal is véleményeztetni, valamint készíttetnie kell egy Településképi Arculati Kézikönyvet is?

A településképi védelméről szóló törvény értelmében minden településnek 2017. október 1-ig el kell készítenie a településképi rendeletét és annak előkészítéseként a Településképi Arculati Kézikönyvét.

Ezt követően a helyi építési szabályzatból ki kell vezetni a településképi követelményeket tartalmazó részeket. A Településképi Arculati Kézikönyvben és a településképi rendeletben meghatározott településképi követelmények tartalmukban akár meg is egyezhetnek a jelenlegi helyi építési szabályzatban megfogalmazott településképi követelményekkel, de ezek csak abban az esetben kerülhetnek átemelésre, ha a véleményező szervekkel, és a partnerekkel történő egyeztetéseket követően továbbra is fennállnak, és a képviselő-testület ismételtén elfogadja.

Megjelent a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény végrehajtási rendelete – A Kormány jóváhagyta a [településképi védelméről szóló a 2016. évi LXXIV. törvény végrehajtási rendeletét](#).

A kormányrendelet meghatározza többek közt a Településképi Arculati Kézikönyvek részletes tartalmát, valamint egy helyen foglalja össze a településképi védelemhez kapcsolódó - korábban több rendeletben szabályozott – minden előírást tartalmazó új önkormányzati rendelet részletszabályait.

A Településképi Arculati Kézikönyvek alapján készített településképi-védelmi rendelet az önkormányzatok döntései nyomán, és alapos társadalmi konzultáció alapján közérthető és objektív módon szabályozza a Magyarország településein megépíthető épületek megjelenéséhez a településképi szempontjából legfontosabb paramétereket.

További információért forduljon kérdéseivel a Miniszterelnökséghez a telepulesugy@me.gov.hu címre írt levéllel!

Forrás: www.kormany.hu; [Építészeti és Építésügyi Helyettes Államtitkárság](#)

Jelentések, tájékoztatók

Kiemelkedő közfoglalkoztatási programok elismerése

A Belügyminisztérium 2016. december 1-jén elismerésben részesítette a közfoglalkoztatási programok szervezésében és végrehajtásában kiemelkedő tevékenységet végző közfoglalkoztatókat. Az elismeréseket a minisztérium márványtermében Pogácsás Tibor önkormányzati államtitkár adta át negyvenkilenc település önkormányzatának, két országos közfoglalkoztatónak, valamint a Budapest Esély Non-profit Kft-nek. Az egyenként ötmillió forint összegű támogatást a díjazottak 2017. évi programjaik során használhatják fel.

A Belügyminisztérium immár ötödik éve díjazza az értéket teremtő, folyamatos munkavégzést lehetővé tevő, több célcsoportot is elérő közfoglalkoztatási programokat. A díjazás alapfeltétele, hogy a településen szervezett közfoglalkoztatási programok összhangban legyenek a közfoglalkoztatás céljaival, a támogatott feladatok illeszkedjenek a település adottságaihoz és segítsék annak távlati törekvéseit megvalósítani.

További fontos feltétel, hogy a település átgondolt, egymásra épülő, komplex munkafolyamatokat végezzen, valamint, hogy a településen élő hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatása kimagaslóan jól szervezetten működjön. „A Segély helyett munkát kormányzati politikai alapelv nem véletlenül találkozott már a bevezetés kezdeti időszakában a társadalom széles körének jogos igényével és támogatásával” – mondta Pogácsás Tibor önkormányzati államtitkár. – „A Kormány stratégiai dokumentumaiban és napi munkájában egyaránt hangsúlyozza, hogy nem tartható fenn az olyan, a korábbi kormányzati politikák által preferált rendszer, ahol a segélyezés egyenértékű a munkával kereshető bérrel. A segélyalapú társadalomtól a munka alapú társadalom felé kell haladni és mindenki számára, aki tud és képes, annak – ha éppen arra van szükség kiemelt állami segítséggel és szerepvállalással – biztosítani kell a munka lehetőségét.”

A díjazott közfoglalkoztatók rendkívül sokszínű módon járulnak hozzá a közfoglalkoztatás sikeréhez, a földművelési és állattenyésztési programoktól kezdve a saját termék feldolgozásán át a piaci értékesítésig terjedően. A Startmunka program keretét biztosít a speciális, helyi termékek előállításához, valamint élelmiszeripari gyártáshoz is.

A Belügyminisztérium a már meglévő közfoglalkoztatási programokat kívánja megerősíteni és továbbfejleszteni. A települések a díjazásként megítélt támogatást beépíthetik a jövő évben indított minta-, illetve ráépülő programjaikba.

A települési önkormányzatok, valamint a Budapest Esély Non-profit Kft mellett országos közfoglalkoztatókat is díjazott a Belügyminisztérium: a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy, valamint a Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány vehettek át elismerést.

Forrás: www.kozfoglalkoztataskormany.hu

Bővült az önkormányzati tulajdonba került múzeumi és könyvtári épületek száma

Ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta az Országgyűlés „A megyei könyvtárak és a megyei hatókörű városi múzeumok feladatának ellátását szolgáló egyes állami tulajdonú vagyontárgyak ingyenes önkormányzati tulajdonba adásáról szóló 2015. évi LXXV. törvény módosításáról” szóló törvényjavaslatot. A megyei hatókörű városi múzeumok és a megyei könyvtárak feladatellátását szolgáló vagyon önkormányzati tulajdonba adása hatékonyabbá teszi a feladatellátást, az épületek felújításának és bővítésének tervezését, valamint a pályázati források igénybe vételét.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosításáról szóló 2012. évi CLII. törvény alapján a megyei hatókörű városi múzeumok és a megyei könyvtárak 2013. január 1-jével a megyeszékhely megyei jogú városok fenntartásába kerültek. A megyei könyvtárak feladatellátását közvetlenül szolgáló, ahhoz szükséges ingó vagyontárgyak – beleértve az állomány nyilvántartásban szereplő könyvtári dokumentumokat – térítésmentesen a fenntartó önkormányzat tulajdonába kerültek. A megyei hatókörű városi múzeumokhoz és a megyei könyvtárakhoz tartozó ingatlanok ez időben a magyar állam tulajdonában és az intézmények vagyonkezelésében álltak.

A megyei könyvtárak és a megyei hatókörű városi múzeumok feladatának ellátását szolgáló egyes állami tulajdonú vagyontárgyak ingyenes önkormányzati tulajdonba adásáról szóló 2015. évi LXXV. törvény alapján – a közgyűjteményi átalakítás utolsó állomásaként – a megyei hatókörű városi múzeumokhoz és a megyei könyvtárakhoz tartozó, a tulajdonba adásról szóló törvényben nevesített ingatlan- és az ingatlanokhoz tartozó ingó vagyon (a megyei hatókörű városi múzeumok alapleltárában és jogszabály szerinti külön nyilvántartásában szereplő kulturális javak kivételével) külön szerződéskötés nélkül az önkormányzatok tulajdonába került. A tulajdonba adásról szóló törvény melléklete értelmében 2015. július 1-jével országosan 152 ingatlan került önkormányzati tulajdonba. A törvény módosítására azóta kétszer került sor; egy ingatlan visszaadásra került az állam részére, 22 további ingatlan pedig önkormányzati tulajdonba került.

Az átadott vagyon kulturális közfeladatok ellátásához kötött, tehát más funkcióra történő használatra nem kerülhet sor, az átadott vagyont az önkormányzatok nem idegeníthetik el.

A megyei hatókörű városi múzeumok és a megyei könyvtárak feladatellátását szolgáló vagyonnak a fenntartó önkormányzatok tulajdonába adása elősegítette a kötelező feladat hatékonyabb ellátását, megkönnyítette az épületek felújításának és bővítésének tervezését, valamint a pályázati források igénybevételét.

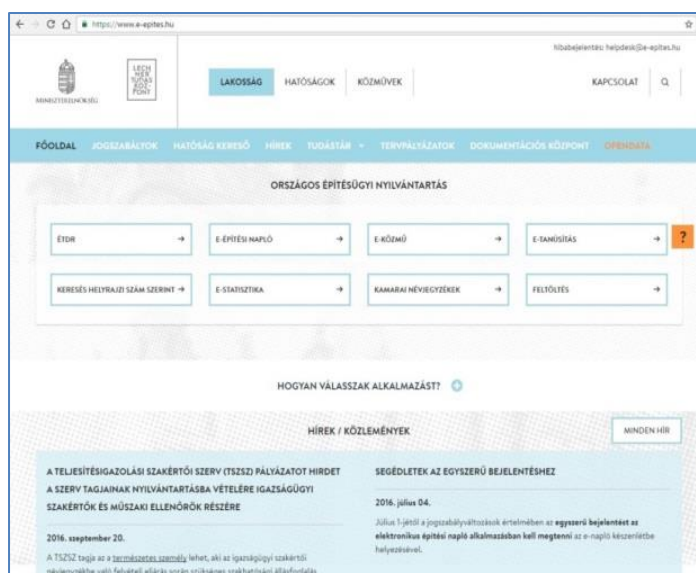
A tapasztalatok azt mutatják, hogy – a többek között a Modern Városok Program keretében, vagy az egyéb európai uniós forrásokból megvalósuló – ingatlanfejlesztések sikeres megvalósításában fontos könnyítő körülmény a tulajdonosi viszonyok megváltoztatása, a fokozottabb önkormányzati felelősségvállalás hosszú távú megteremtése.

Forrás: www.kormany.hu

Egykapus ügyintézés az építésügyben

Átalakult az e-epites.hu weboldal. Az építetők, tervezők, kivitelezők és az építésügyi hatóságok számára nélkülözhetetlen portálon minden építésügyi alkalmazás egyetlen belépéssel elérhetővé válik, megteremtve ezzel az egykapus ügyintézés lehetőségét.

November 9-én megújult az e-epites.hu portál, mely egykapus e-építésügyi ügyintézésre nyújt lehetőséget az eddigi széttagolt weboldalak helyett. Az egykapus építésügy most élesített felülete minden építésügyi alkalmazás közös belépési pontjaként funkcionál.

A megújult portál közel 30 eddig működő felület feladatát látja el.

Elegendő egy alkalommal, ezen az oldalon beírni az ügyfélkapus jelszót, majd az integrált belépésnek köszönhetően a továbbiakban minden egyedi felület és alkalmazás innen nyitható meg. Az építésügy jól ismert alkalmazásai, mint például az ÉTDR, E-építési napló, E-közmű, stb. mind megtalálhatóak a megújult felületen.

Az elektronikus építésügy honlapja asztali gépen kívül tabletre és mobilra is optimalizált, megkönnyítve a havi 130 ezer látogató feladatát. A legnagyobb érdeklődésre számot tartó tartalmak és funkciók látványosan és könnyen megtalálhatók, az oldal könnyen navigálható és jól áttekinthető. Az egykapus rendszerben ezek a felhasználók novembertől az új, könnyen kezelhető felületen intézhetik építésüggel kapcsolatos ügyeiket. Az új weboldal a megszokott www.e-epites.hu címen érhető el.

Forrás: www.kormany.hu

A legkisebb településekre is eljutottak a Gulág-emlékév programjai

Magyarország legkisebb településeire is eljutottak a Gulág-emlékév programjai – hangsúlyozta az Emberi Erőforrások Minisztériumának parlamenti államtitkára. Rétvári Bence hozzátette: az emlékév során a határon túli magyarságot is megszólították, hiszen minden olyan elszakított nemzetiség közösségeit bevonták, ahonnan a Gulágra hurcoltak magyarokat.

Schmidt Jenő, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének elnöke arról beszélt: az emlékév eseményei során 255 magyar lakta településen állítottak szobrot, emléktáblát, és szerveztek utazást az elhurcoltak rabságának helyszínére. Mint mondta, ez utóbbi célra a mintegy egymilliárd forintos pályázati keretből 500 millió forintot fordítottak, míg 200 milliót kiállításokra, 100 milliót pedig filmek készítésére költöttek.

Noha a Gulágon történekről az ő nemzedéke 1956-nál is kevesebbet hallott az iskolában, máig élnek megszólaltatható tanúk – fűzte hozzá. Több mint háromezrezer ember nem jött vissza a táborokból – utalt az egykor történekr dimenziójára Schmidt Jenő, köszönetet mondvá a minisztériumnak és a kormánynak az emlékév eseményeihez nyújtott támogatásért. Az önkormányzatok a jövőben is partnerek a történelem magyarságot érintő eseményeinek bemutatásában – mondvá Schmidt Jenő.

Forrás: www.kormany.hu

Pályázati lehetőségek

Új pályázatok nyíltak a Pest megyei önkormányzatok és vállalkozások számára

Január 23-ától nyújthatják be a támogatási kérelmeiket Pest megye településeinek önkormányzatai, valamint mikro-, kis- és közép vállalkozásai az összesen közel 5 milliárd forint keretösszegű két pályázati felhívásra, amelyeket elsőként hirdetett meg a Nemzetgazdasági Minisztérium a Pest megye célzott fejlesztését szolgáló 80 milliárd forintos támogatási program részeként. A vállalkozások számára 1,4 milliárd forint érhető el telephelyfejlesztésre, és 3,5 milliárd forint belterületi utak gazdaságfejlesztési célú felújítására.

Pest megye jelenleg a fővárossal együtt a Közép-Magyarország régióhoz (KMR) tartozik, amely az uniós besorolás szerint fejlett régiónak számít - Budapest átlagnál magasabb fejlettségi mutatói miatt -, és ennek következtében az ország más részeihez képest jóval kevesebb uniós támogatáshoz juthat. A kormány ennek ellensúlyozása érdekében 2016 júniusában döntött arról, hogy 2021-ig összesen 80 milliárd forint célzott pénzügyi támogatást nyújt a Pest megyei vállalkozások és önkormányzatok fejlesztéseire.

A kormány már korábban döntött a Közép-Magyarország régió kettéválasztásáról is, így 2020 után Pest megye már valós fejlettségének megfelelő mértékben, az ország más megyéivel azonos feltételek mellett férhet majd hozzá az európai uniós forrásokhoz. Magyarország Kormánya kiemelt ügyként kezeli a Pest megyei vállalkozások megerősítését, versenyképességük növelését, fontosnak tartja, hogy olyan pénzügyi támogatási lehetőségek legyenek elérhetőek számukra is, mint a hasonló fejlettségi szintű megyék vállalkozásai számára.

A 2016-2021 között e célra a hazai költségvetésből biztosított 80 milliárd forint támogatást a Nemzetgazdasági Minisztérium pályázati rendszerben, a Pest Megye Önkormányzatával együttműködve használja fel, oly módon, hogy a támogatás hatékonyan és átlátható módon biztosítsa az Pest megyei értékteremtő fejlesztések eredményes megvalósítását, hozzájárulva ezzel a helyi gazdaság fejlesztéséhez és a Pest megyei családok, polgárok jólétének növeléséhez. Alapvető cél a források kihelyezésénél, hogy azok 60 százaléka a gazdaságfejlesztést szolgálja.

A január 23-tól elérhető, mikro-, kis- és középvállalkozások telephelyfeltételeinek javítására irányuló pályázat célja, hogy elősegítse a Pest megyei vállalkozások meglévő telephelyeinek átalakítását, modernizációját és bővítését, a nem megfelelő telephelyek kiváltását. A korszerű infrastruktúrával felszerelt telephelyek kialakítása hozzájárul a vállalkozások versenyképességéhez, a helyi gazdaság élénkítéséhez és a foglalkoztatás növeléséhez. A rendelkezésre álló valamivel több, mint 1,4 milliárd forint támogatási keretből egyenként 20-100 millió forintos támogatásra pályázhatnak a Pest megyei vállalkozások.

A belterületi utak gazdaságfejlesztési célú felújítására irányuló felhívás célja, hogy hozzájáruljon a Pest megye területén lévő, önkormányzati tulajdonú belterületi utak szilárd burkolattal történő kiépítéséhez, felújításához és korszerűsítéséhez, és ezáltal javítsa a helyi munkába járás körülményeit és a helyi gazdálkodó szervezetek működési feltételeit, elősegítse a munkahelyek és közszolgáltatások jobb elérését. A 3,5 milliárd forintos pályázati keretre Pest megye települési önkormányzatai pályázhatnak, egyenként 20-150 millió Ft támogatást tartalmazó fejlesztési projektekkel.

A támogatási kérelmeket www.allamkincstar.gov.hu oldalon nyújthatják be.

Forrás: www.kormany.hu

250 milliós támogatás az önkormányzati adatszolgáltatások javítására

A kormány kiemelten fontosnak tartja az adatszolgáltatások színvonalának fejlesztését, ami érdemben segíti elő az államháztartási folyamatok még hatékonyabb tervezését és értékelését. Külön hangsúlyt kapnak e tekintetben a helyi önkormányzatok, hiszen minőségi információközlésük közpénzügyi érdek.

A hatályos államháztartási szabályok értelmében a Magyar Államkincstár bírságot állapíthat meg, ha egy szerv nem, vagy nem megfelelő minőségben tesz eleget adatszolgáltatási kötelezettségének. Annak érdekében, hogy az önkormányzatoknál se jelentsen ez problémát, a kormány 2015 óta egy ösztönző rendszert alakított ki. Ezzel összhangban a nemzetgazdasági miniszter – a belügyminiszterrel egyetértésben – idén is pályázatot hirdet 250 millió forintos keretösszeggel a „Jó adatszolgáltató önkormányzatok támogatására” (50 millió forint) és az „Önkormányzat pénzügyi-gazdálkodási feladatok kiegészítő támogatására” (200 millió forint). Előbbi az államháztartási adatszolgáltatásokat rendszeresen határidőre, valós tartalommal teljesítő települési önkormányzatok számára biztosít támogatást; míg utóbbi az önkormányzatok közötti együttműködésen keresztül a pénzügyi-gazdálkodási feladatok ellátásának javítását célozza.

A pályázatokon azon települések vehetnek részt, amelyek határidőben és megfelelő minőségben teljesítik a 2016. évet lezáró államháztartási adatszolgáltatásokat. A pályázatokat az ebr42 önkormányzati információs rendszeren keresztül a Magyar Államkincstár útján lehet benyújtani, mindkét felhívás esetében legkésőbb 2017. június 29-ig. Az elnyert támogatások vissza nem térítendő, azokat az önkormányzatok a költségvetési törvényben rögzített határidőig használhatják fel.

A pályázati felhívás elérhető a www.kormany.hu → Dokumentumok → 2017. → Nemzetgazdasági Minisztérium → Pályázatok fül alatt.

Forrás: www.kormany.hu

Esély Otthon EFOP-1.2.11-16 kódszámú pályázati felhívás

A felhívás célja – Magyarország Kormánya Esély Otthon címmel, EFOP-1.2.11-16 kódszámú pályázati felhívást tett közzé a helyi önkormányzatok számára, annak érdekében, hogy a vidéki fiataloknak reális alternatívává váljon a helyben maradás, illetve az oda költözés, ezáltal a vidék népességmegtartó ereje és versenyképessége javuljon. A pályázat alapvető célja a kevésbé fejlett régiókban élő, illetve onnan elszármazott, továbbá az ott letelepülni szándékozó 3.000 és 20.000 lakosság szám közötti településen élő fiatalok képessé tétele arra, hogy a településeken fellelhető lehetőségekkel tudjanak élni, és helyben egzisztenciát, családot alapítsanak.

Kik pályázhatnak? – Jelen felhívásra támogatási kérelmet nyújthatnak be önállóan vagy konzorciumvezetőként a helyi önkormányzatok (GFO 321) kizárólag az alábbi feltételeknek együttesen teljesülésével:

- A támogatási kérelmet benyújtó település 3. 000 – 20. 000 fő állandó lakossal rendelkezik, vagy 3 000 főnél kevesebb lakossal rendelkező járási székhely.
- A támogatási kérelemben szereplő településen a 18-35 éves korosztály száma csökkenő tendenciát mutat. (KSH adatok alapján. Lásd. a felhíváshoz csatolt településlista)

Támogatási összeg – A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 10 milliárd Ft. A Felhívás feltételeinek megfelelő projekteket a projektekre megítélt 50 millió Ft – 200 millió Ft közötti vissza nem térítendő támogatásban részesíti a rendelkezésre álló forrás erejéig.

A beadási határidő – 2017. 03. 06. naptól 2019.03.06. napig van lehetőség. (Ezen időszak alatt több értékelési határnap van.)

Milyen tevékenységeket támogat önállóan a felhívás? – A tevékenységek közül minimum 4 választása kötelező. Az alábbi tevékenységek támogathatóak:

- A támogatást igénylő vagy amennyiben nem áll rendelkezésre saját tulajdonú ingatlan, konzorciumi partnerének tulajdonában lévő ingatlanok kialakítása, felszerelése önálló lakhatás céljából, a projektben résztvevő, a célcsoportba tartozó fiatal egyének, illetve párok, családok számára. A támogatási összeg maximálisan 50%-ának erejéig.
- Fiatalok életpálya-tervezését segítő helyi szolgáltatások nyújtása, munkaszerzési ismeretek (pl. önéletrajz írás, interjú felkészítés, munkalehetőségek megismertetése, továbbképzési és átképzési lehetőségek) bővítése. A támogatási összeg maximálisan 10%-ának erejéig.
- A célcsoport bevonásával, a támogatási kérelemben benyújtott fejlesztési koncepción alapuló helyi lehetőségeket, értékeket, adottságokat feltáró, erre épülő gazdasági együttműködések generáló tevékenységek szervezése. A támogatási összeg maximálisan 10%-ának erejéig.
- A 3. pont alapján a helyi gazdaságba való bekapcsolást lehetővé tevő ismeretátadás / helyi ösztönző rendszer kialakítása és nyújtása célcsoport számára (legfeljebb a projekt lezárásig). A támogatási összeg maximálisan 50%-ának erejéig.
- Személyre szabott felkészítés a fejlesztési célterületen megvalósuló, hazai és uniós pályázati programban való részvételre. A támogatási összeg maximálisan 10%-ának erejéig.
- A fiatalok helyben maradását támogató, saját (dokumentált) jó gyakorlatok folytatása, vagy más településeken alkalmazott (dokumentált) jó gyakorlatok adaptálása. A támogatási összeg maximálisan 20%-ának erejéig.

Önállóan nem támogatható, de kötelező tevékenységek – A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak; valamennyi felsorolt tevékenység megvalósítása kötelező!

Konstrukcióhoz rendelt támogató hálózat (Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft.) által kirendelt tanácsadóval történő együttműködés. (A szolgáltatás térítési-díjmentes, nem számolható el költség rá.)

Szakmai fejlesztési koncepció elkészítése (amely tartalmazza az aktuális adatokra épülő helyzetelemzést, környezeti vizsgálatot, fejlesztési folyamatok bemutatását, megvalósíthatósághoz szükséges eszközök, erőforrások feltérképezését).

Célcsoporttal (legalább 15 fővel) történő kapcsolatfelvétel (dokumentáltan), egyeztetési fórumok szervezése a benyújtásra kerülő támogatási kérelem kidolgozásának céljából.

Közbeszerzések előkészítése, lebonyolítása (releváns esetben)

Együttműködés az Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft.-vel. – A Támogató szándéka szerint – és a pályázati felhívás 3.1.2. szakaszának I/1. pontja értelmében – a támogatás kérelmet benyújtónak a pályázat előkészítésekor a pályázat benyújtása előtt az Emberi Erőforrások Minisztériuma szakmai felügyelete alatt működő Új Nemzedék Központ Nonprofit Közhasznú Kft. szakmai támogatását a felhívásban előírt módon szükséges igénybe vennie. A szolgáltatás igénybe vétele teljes mértékben ingyenes, azonban elengedhetetlen az érvényes pályázat benyújtásához. Az együttműködést megállapodásba foglaltan kell igazolnia a kérelmet benyújtónak. Az együttműködés keretében az Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft. módszertani támogatást nyújt, a pályázat tartalmi és pénzügyi, valamint formai helytállósága kizárólag a pályázó felelőssége.

A Pályázatok előkészítésének és majdani megvalósításának támogatása érdekében az Új Nemzedék Központ Nonprofit Kft. tanácsadó-mentor hálózatot működtet.

További információk a pályázatról és mentorhálózatról

<https://www.palyazat.gov.hu/efop-1211-16-esly-otthon>

<http://www.ujnemzedek.hu/efop-mentoralas>

Forrás: Új Nemzedék Központ, Ifjúság szakmai és Önkéntes Központ

Megjelent a munkahelyi bölcsődék létrehozását támogató pályázat

4 milliárd forint értékben munkahelyi bölcsődék létrehozásának támogatására pályázhatnak vállalkozások, nonprofit szervezetek és költségvetési szervek a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program keretében – jelentette be Rákossy Balázs európai uniós források felhasználásért felelős államtitkár.

A felhívás célja munkahelyi bölcsődék létrehozásának támogatása, amelyek hozzájárulnak a kisgyermekes nők foglalkoztatásának elősegítéséhez, valamint a munka és a magánélet összehangolásának megkönnyítéséhez. Az igényelhető támogatás 8-100 millió Ft, amelyet fordíthatnak a munkahelyi bölcsőde helyszínének kialakítására, az ellátáshoz, gondozáshoz szükséges eszközök beszerzésére, a személyi feltételek megteremtésére. Szintén elszámolható a vissza nem térítendő támogatás a szolgáltatást nyújtó személyek képzésére, a projekt előkészítésével és projektmenedzsmentjével kapcsolatos tevékenységekre, továbbá – az állami támogatási szabályok figyelembevételével – a munkába visszatérő kisgyermekes szülő képzésére, kompetencia-fejlesztésére is.

A kérelmek benyújtására idén március 20-tól 2019. március 20-ig van lehetőség.

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság adatai alapján 779 családi bölcsőde, 762 bölcsőde, 40 mini bölcsőde, 6 munkahelyi bölcsőde és 133 napközbeni gyermekfelügyelet szerepel a szolgáltatói nyilvántartásban. Az államtitkár emlékeztette arra is, hogy a 2014-2020 közötti fejlesztési időszakban a bölcsődei ellátás férőhelyek bővítésére elsősorban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) és a Versenyképes Közép-magyarország Operatív Program (VEKOP) keretében kerül sor. E támogatások a bölcsőde, a mini bölcsőde és a családi bölcsőde létrehozásához használhatók fel, alapvetően infrastrukturális pályázatok keretén belül. Rákossy Balázs hangsúlyozta: az elmúlt években a bölcsődei férőhelyek folyamatosan bővültek és ezt a kormány folytatni is szeretné. A 2014-2020 közötti fejlesztési ciklusra 100 milliárd forint fejlesztési forrást irányoztak elő a bölcsődei és óvodai helyek bővítésére. A kormány célja a bölcsődei ellátórendszer rugalmasabbá tétele is, ezzel segítve azokat a családokat, amelyekben mindkét szülő dolgozik, vagy ahol egy dolgozó szülő nevel három év alatti gyereket, és nincs más külső, például nagyszülői segítség.

Forrás: www.kormany.hu/hu (MTI, NGM)

Támogatási lehetőség a zöldhulladékok égetésének visszaszorítására

Gyakran tisztább a nagyobb városok levegője, mint a kis településeké, ahol a zöld hulladék égetése és a háztartási fűtés nagymértékben szennyezi a levegőt. A zöld hulladékok elégetése jelentősen rontja a levegő minőségét, a káros anyagok pedig a tüdőbe kerülve légúti irritációt, szív és érrendszeri zavarokat okozhatnak. A Földművelésügyi Minisztérium ennek érdekében létre hozta a [Fűts okosan! kampányt](#), aminek célja, hogy felhívja a lakosság figyelmét a fűtési szezon kezdetén egyes szilárd tüzelőanyagok használatának veszélyeire, a lakossági hulladékégetés tilalmára és káros hatásaira.

A kezdeményezés célja, hogy az önkormányzatokat a közterületek, közutak folyamatos faápolási, karbantartási munkáinak melléktermékeként egész évben keletkezett zöldhulladékok ágaprító használatával megvalósuló gazdaságos, környezetkímélő módon történő fűtési célú, vagy bizonyos esetekben komposztként történő hasznosítására ösztönözze. A Vidékfejlesztési Program keretében 2016. november 23-án jelent meg a helyi közutak fejlesztésére és karbantartására irányuló pályázati kiírás.

A 18,4 milliárd forint keretösszegű felhívás keretében lehetőség nyílik erő- és munkagépek, továbbá ágaprító gépek beszerzésére is. A vidéki térségben működő települési önkormányzatok, illetve önkormányzati társulások egyéni pályázóként maximum 10 millió forint, konzorciumi pályázók esetében maximum 20 millió Ft értékben juthatnak támogatáshoz.

Fontos hangsúlyozni, hogy a pályázati felhívás elsődleges célja a megfelelő közlekedési feltételek biztosítása az utak műszaki állapotának javítása révén, ezért pusztán ágaprító gépek beszerzésére korlátozva nem lehet maximálisan teljesíteni a felhívásban elvártakat. A pályázóknak éppen ezért célszerű összetettebb fejlesztésekben gondolkodnia: az ágaprító gépek mellé egyéb, az útkarbantartáshoz szükséges munkagépeket és erőgépet (traktort) beszerezni, melyhez a jelen felhívás elegendő támogatást nyújt. Ezen felül a program a közterületen keletkező fahulladékok égetésével járó környezeti és egészségügyi problémák minimalizálása mellett támogatja a kormányzati célként jelölt környezettudatos, klímabarát településgazdálkodási és működési modellek kialakítását, a fenntartható fejlődés és energiagazdálkodás társadalmi gondolkodásba történő beépülését.

Forrás: www.kormany.hu

Pályázati felhívások tanyás térségek fejlesztésére és jégesőkár megelőzésére

Két új, együttesen mintegy 10 milliárd forint keretösszegű pályázat jelent meg 2017. január 30-án a Vidékfejlesztési Program keretében. A felhívások a tanyák infrastrukturális fejlesztését, valamint a jégesőkár megelőzésére szolgáló beruházások megvalósítását hivatottak támogatni.

A kormány kiemelt feladatának tekinti az olyan kisléptékű infrastruktúra fejlesztések támogatását, amelyek a helyi gazdaság fejlesztése mellett az energiahatékonyság növeléséhez, valamint a tanyás térségekben élők életminőségének javításához is hozzájárulnak. A most megjelent, mintegy 8,2 milliárd forint keretösszegű pályázat többek között a tanyavillamosítást támogatja.

A pályázati felhívás keretében a természetes személyek legfeljebb 6,2 millió forint, az önkormányzatok pedig 50 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek. A támogatás maximális mértéke a fejlesztés helye szerinti településre vonatkozóan változik. Az érintettek 2017. március 31. és 2019. április 1. között nyújthatják be támogatási kérelmüket.

Az első szakasz zárására 2017. május 2-án kerül sor.

A másik vidékfejlesztési pályázat a mezőgazdaságot nagyban befolyásoló időjárási szélsőségekkel szembeni védekezés hatékonyságát célozza. A Miniszterelnökség a felhívás keretében 1,8 milliárd forint keretösszeget különített el jégeső-elhárító rendszer – például talajgenerátoros jégeső-elhárító megoldás – kialakítására, vagy meglévő rendszer továbbfejlesztésére, felújítására.

A cél elérését a Kormány a mezőgazdasági termelők együttműködésével, vagy a mezőgazdasági termelők részére közjogi szerv által megszervezett kollektív beruházás keretében tervezi megvalósítani. A pályázatra 2017. március 14. és 2019. március 13. között nyújthatók be támogatási kérelmek. Az első értékelési szakasz 2017. április 14-én zárul. A pályázati felhívások a www.szechenyi2020.hu weboldalon elérhetőek.

Forrás: www.kormany.hu

Pályázati hírek

A tüzelőanyag-pályázattal 180 ezer családnak segítenek

A Belügyminisztérium által meghirdetett szociális tüzelőanyag-pályázat 180 ezer embernek jelent segítséget – mondta Pogácsás Tibor.

A Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára közölte, a 2016-2017-es télre 2289 önkormányzat nyújtott be pályázatot, átlagosan egy-egy település 1,5 millió forint többlettámogatáshoz juthatott. Az államtitkár kifejtette, 2011-ben döntött Pintér Sándor belügyminiszter arról, hogy a minisztérium saját keretéből tüzelőanyag-támogatást biztosít az 5000 lakos alatti településeken élő rászorulóknak. Ezt a forrást a törvényben meghatározott önkormányzati feladatokon túlmenően nyújtja a Belügyminisztérium, pályázati formában – tette hozzá.

A támogatásból a települések tűzifát, illetve egyes önkormányzatok barna kőszénét vásárolhatnak – mondta Pogácsás Tibor. Tájékoztatása szerint a legtöbb pályázó a borsodi térségből volt, a legtöbb forrás is oda került. Az önkormányzati államtitkár kiemelte, a támogatás feltétele, hogy az érintett önkormányzatok vásárolják meg a tüzelőanyagot és szállítsák is ki a lakosságnak legkésőbb február 15-ig, valamint április 15-ig számoljanak el a forrás felhasználásával. Kitért arra is, hogy mivel már tavaly novemberben megszületett a döntés a támogatások odaítéléséről, lehetőség volt már decembertől az elnyert tüzelőanyag kiszállítására.

Fát csak az állami, illetve a kormányhivatalok által nyilvántartott, engedéllyel rendelkező erdőgazdálkodóktól vásárolhatnak a települések – közölte az államtitkár. Hozzátette: 1608 önkormányzat az államtól, a többi pedig bejegyzett, engedéllyel rendelkező szervezetektől vásárolta a fát.

Pogácsás Tibor utalt arra, az eddigi tapasztalatok szerint ritka, hogy nem érkezik meg időben az elnyert tüzelőanyag, az előző évben tíznél kevesebb ilyen eset volt.

Forrás: www.kormany.hu

2014 óta 43 milliárdot kaptak az adósságkonszolidációban nem érintett önkormányzatok

Lezárult az adósságkonszolidációban nem érintett települési önkormányzatok fejlesztéseinek támogatását célzó többéves program, 2014 óta 43 milliárd forintot kapott csaknem 1200 település – közölte Pogácsás Tibor. A Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára felidézte, 2010-re nehéz helyzetbe kerültek az önkormányzatok. Szavai szerint 2005 és 2010 között "drasztikusan" megnövekedtek a feladataik, miközben az állam majdnem 1400 milliárd forintot vont el a szektorból. Ezért a kormány 2010 után a hiteltartozások átvállalásáról döntött, több mint kétezer önkormányzattól mintegy 1360 milliárd forintnyi adósságot vett át. Ugyanakkor a hitel nélkül gazdálkodó településeket is támogatni kívánták, ez az 1172 önkormányzat kapott 2014 óta 43 milliárd forintot. Az államtitkár azt mondta, eredetileg 2018-ban fejeződött volna be a program, a gazdaság teljesítménye azonban lehetővé tette, hogy már most lezárják. Hangsúlyozta: az önkormányzatok kizárólag fejlesztésekre pályázhattak, működésre nem. Egyebek mellett épületek, utak, járdák, sportlétesítmények korszerűsítésére lehetett támogatást elnyerni; minden olyan fejlesztésre, amely a lakosságot szolgálja. A támogatás mértéke a településnagyságtól függött, három- és négyszázmillió forint közötti hozzájárulást adhatott az állam.

Pogácsás Tibor az önkormányzati rendszer megalakulása óta eltelt időszak legnagyobb tőkejuttatásának nevezte a lezárult programot, és azt hangoztatta, hogy a transzfereknek köszönhetően stabilizálódott az önkormányzatok működése. A rendezvény sajtóanyagában azt írták, idén 1139 települési önkormányzat kaphat összesen több mint 22 milliárd forint fejlesztési célú támogatást Pintér Sándor belügyminiszter döntése értelmében.

Felidéztek, hogy az első ütemben, 2014-ben 1055, az adósságkonszolidációban nem érintett önkormányzat összesen 12,1 milliárd forint támogatásban részesült, tavaly pedig 115 önkormányzat kapott 9,5 milliárdot.

2016-ban a pályázati kiírás szerint a többi között épületek, utak, hidak, járdák, csapadékelvezetési rendszerek fejlesztésére, köztemető felújítására, településrendezési tervek készítésére, valamint a helyi munkahelyteremtési programok megvalósítására lehetett támogatást igényelni. A költségvetési törvény júniusi módosítása olyan épületek renovációját és megvásárlását is megengedte, amelyek a jövőben a kötelező önkormányzati feladatellátást szolgálják majd.

Forrás: www.kormany.hu

Közel 400 milliárd forintból fejleszthetik a határ menti településeket

A 2014-2020-as európai uniós finanszírozási ciklusban közel 400 milliárd forint áll rendelkezésre a határ menti települések infrastruktúrájának, környezeti állapotának, egészségügyi rendszerének fejlesztésére, az uniós források felhasználhatók még az oktatás, a turisztika és a kutatás területén is – mondta a Miniszterelnökség nemzetközi helyettes államtitkára.

Perényi Zsigmond kiemelte: az előző - 2007-2013-as - uniós finanszírozási ciklushoz képest a jelenlegi ciklusban már a kis- és közepes vállalkozások (kkv) is pályázati lehetőséghez jutnak. Eddig főként egyházak, önkormányzatok, civil szervezetek, iskolák pályázhattak, a határon átnyúló programokban elérhető európai uniós forrásokat nem lehetett felhasználni a gazdaság, illetve az egyes cégek fejlesztésére. A magyar kormány a korábbi és a jelenlegi ciklus végrehajtásában is stratégiai partnerként tekint az egyházakra.

A helyettes államtitkár felidézte: a 2007-2013-as uniós ciklusban 300-350 milliárd forintnyi támogatást használtak fel hét határ menti program 1418 projektjében, a rendelkezésre álló uniós források több mint 95 százalékát sikerült felhasználni. A határ menti települések infrastruktúráját korszerűsítő beruházások keretében az előző uniós ciklusban a magyar-román, a magyar-szlovák, a magyar-horvát, a magyar-szerb, a magyar-szlovák-román-ukrán, az osztrák-magyar, illetve a szlovén-magyar határon átnyúló együttműködések keretében 318 kilométer kerékpárutat, 160 kilométer közutat építettek vagy újíttak fel, 66 ezer négyzetkilométernyi környezetvédelmi területet állítottak helyre, 50 kórház épületei, illetve eszközei újultak meg, valamint 7 iskola épült újjá – ismertette a helyettes államtitkár.

Perényi Zsigmond a 2014-2020-as uniós finanszírozási ciklusban tervezett beruházásokról kifejtette: a legnagyobb infrastrukturális fejlesztések a magyar-szlovák határon várhatóak, itt hat gyalogos, illetve kerékpáros hidat építenek. Erről már meg is egyeztek a szlovák kormánnyal. A szlovén-magyar határnál várhatóan az Orfalu-Büdfalva és a Dedeskecskés - Lendvahosszúfalu közti útszakaszt fejlesztik. A horvát-magyar határnál a tervek szerint híd épül Murakeresztúr és Kotoriba között, Őrtilos és Légrád részvételével pedig kerékpárút-fejlesztés valósul meg. A magyar-szerb határszakaszon egyebek mellett a Kübekháza-Rábé között hiányzó útszakasz megépítéséről döntenek majd - mondta.

Az infrastruktúra fejlesztését célzó határon átnyúló programokban a pályázati források több mint 40 százalékát kiírták már, 2017-ben pedig a tervek szerint az összes pályázati lehetőség elérhetővé válik - közölte a helyettes államtitkár.

Forrás: www.kormany.hu

Csaknem száz kistélepülés nyert támogatást kulturális alapellátásra

Nyolcvannégy település nyert az Emberi Erőforrások Minisztériumának Kultúráért Felelős Államtitkársága kulturális alapellátás támogatására kiírt pályázatán. Az ezer fő alatti kistélepülések kulturális alapellátásának támogatására 24,4 millió forintos keretösseggel kiírt pályázat azt a kultúrpolitikai törekvést tükrözi, hogy lakóhelyétől és társadalmi-gazdasági helyzetétől függetlenül minden magyar ember számára lehetőséget teremtsen az igényeinek megfelelő kínálatú, minőségi kulturális értékekhez való hozzáféréshez, biztosítsa a magas kultúra elérhetőségét, fejlessze a közösségi aktivitást, együttműködést. Ezen belül kiemelt figyelmet fordít a gyermekek műveltség és kultúra iránti fogékonyságának felkeltésére és fenntartására.

A felhívásra 131 pályázat érkezett, melyből a Kultúráért Felelős Államtitkárság 84 pályázatot talált támogatásra alkalmasnak.

A részletes döntési lista [itt olvasható](#)

Forrás: www.kormany.hu

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Főosztály
1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127